

Naujienu Antroji Dalis

NR. 458

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XV METAI

Moderniosios bei mokslinės medicinos horizontuose

Alkoholizmas — žmonijos rykštė

Dr. ALF. GRINIUS

Nuo pačių pasaulio gelmių, iki paprasta bei "apginkluota" akimi neišmatuojamų klodų ir aukštybių, yra dar tokios beribės dirvos, kuriose, puikius vaisius bebrandinant, gali būti sutarpinama geresiems žmonijos tikslams net ir didžiausi betkokios energijos pertekliai. Tačiau žmogus, nors ir būdamas gamtos karalius, turi nuolat būti budėti ir nepailestamai kovoti, ypač su taip dažnai jį pasitinkančiomis ir karštomis taip daug žalų nešančiomis jo paties silpnėmėmis bei "pagundomis". Tas charakteringai, bet gana individualiai skiria jį nuo kitų žemesnių gamtos gyvių, kurie jau nebūtinai turi tokios aukštos paskirties ir tikslų. Moderniosios pedagogikos bei švietimo pats aktinas — uždavinys yra nepavargstamai ieškoti ir surasti vis naujesnių, tobulėsių būdų ir metodų, kaip mažiausiai "nemaloniu" būdu žmogui padėti atsispirti prieš tas, jį taip dažnai užviešpataujančias silpnėbes. Pasižvalgius pačiose šaknyse vis besikartojančių žiauriųjų karų, masinių skerdynių, kankynių ir t. t., bendrai matoma, kiek menkai dar čia yra pažengta pirmyn ir gerąja linkme. Nuolatinis "įgimtas" žmogaus nepajėgumas (silpnumas) atleidime už jam padarytas skriaudas, be to, nesugebėjimas tinkamai suprasti ("to get along") kitų, veda prie vis naujų kerštų kurstymų, konfliktų ir galų gale "peštynių", dažnai visiškai neberespektuojant daleidimo (minties), kad kiekvienam oponentui (tariamam priešui), viskam keičiantis ir stengiantis jį kaip galint geriau suprasti, taipgi yra puikus galimumas keistis gerąja kryptimi. Gi nuolatinis stengimasis išsirinkti ir paskirti tokius vadus, kurie yra apdovanojami geriausiais gabumais ir sugebėjimais suprasti kitus, pagal tuolaikinę teisingumo liniją ir principus, be to, nuolatinis tobulėjimas diplomatinėse metodų, prisideda prie tolimesnio sunkių nemalonumų išvengimo ir nuolatinės tarpusavės taikos bei ramybės vieningo palaikymo. Puikiausi tų visų pastangų rezultatai ir vaisiai paprastai randami tame, kad buvęs priešas jau gali tapti draugu. Tas kaip tik yra vitaliniai (gyvybiniai) svarbu pačių mažųjų tautinių grupių tolimesniam

egzistavimui ir išsilaikymui ant šios žemės paviršiaus.

Alkoholizmas su sunkia grandine žiaurių pasėkų šiandien taipgi priklauso prie tų dar vis taip liūdnų žmogaus silpnėbių išdavų, kurios liečia besaikį ir nekontroliuojamą naudojimąsi "žemiškomis gėrybėmis". Turint galvoje tai, kas dedasi šių dienų progresuojančiame realiaame gyvenime, ši tema yra vis dėlto reikalinga karts nuo karto pačiai naujausiais faktais bapaliesti.

Viskam tobulėjant, tobulėja ir gamyba įvairiausių valgių bei gėrimų. Patiekalai yra pagaminami vis skanesni ir skanesni, gi alkoholiniai gėrimai vis "klastingesni ir klastingesni", t. y. vis mažiau ir rečiau tenka pasiraudyti nugeriant "ėrkele".

Istorinis žvilgsnis

Kaip senai alkoholis yra atsiradęs žmonių tarpe, tiksliai istoriniai nuslatyti yra sunkoka. Tačiau iš archeologinių antropologinių tyrinėjimų yra susekama, kad alkoholinių gėrimų jau yra būta dar net apie 30.000 metų prieš Kristų. Pats pavadinimas yra pagrįdinai kilęs iš arabų kalbos ir, mėginant išversti į mūsų dabartinę kalbą, reiškiantis "kažką tai malonaus, vos jaučiamo, švelnaus..." ir pan. Dažniausiai tai yra buvę įvairių vaisių sulčių raugalai, kurių pats skonis nebepriklausė prie pačių "maloniųjų". Vėliau senovės babiloniečių, egiptiečių ir kt. laikais (apie 3000 metų prieš Kristaus gimimą), jau yra buvę gaminta alus, vynas ir kiti panašūs gėrimai, kaip matyti iš senovės istorijos liėkanų bei senųjų Biblijos raštų. Gi Romos imperijos vėlesniais laikais vynas ir kiti gėrimai jau buvo dažnai "mieruojami" nebe litriniais kiekiais, bet tiesiog statinėmis ir "bačkomis". Tas ir atsiliėpė vėliau savo didžia dalimi į imperijos galutinį sugriuvimą bei jos narių išsigimimą. Paminėtinas čia yra alkoholinių gėrimų vaidmuo palaikyme vergijoje ir priespaudoje kai kurių tautinių grupių, kaip kad įvykių faktai liūdijs ir apie liėtuvių tautos kryžiaus kelius santykiuose su stipresniais kaimynais. Juk "alkoholiniai palūzusius" piliečius yra dažnai daug lengviau net ir idė-

(Tęsinys 4-me pusl.)

DIENŲ SKEVELDROS

1.

Beskaitydamas F. Goetlio "Notatki literackie" užtinku ir "seną pažįstamą", būtent — J. A. Herbačiauską. Pasirodo, kad jis žinomo literato prof. Boy'o buvo pramintas ir kitų vadinamas kaip Chudru Mudru Angrabaitis. Lenkų rašytojų rūpesčiu, F. A. Herbačiauskas vokiečių okupacijos metu buvo priskirtas maitintis gana skambaus vardo restorane "Jak w domu" („Kaip namie"). Be to, kaip pastabų autorius klausia, kada taip žmonės ieško burtininkų, jei ne okupacijų ir kitų maišaičių metu!

Mūsų tautietį užklupo visiškas vargas, kai iš Varšuvos pasitraukė į Krokuvą, kur ir mirė vienišas.

2.

Tose pat "Wiadomosci" rašoma apie "Mikojaną užsieniuos". Str. autorius (prof. Prager), be kita ko, pastebi:

"Mikojanas sugebėjo parodyti amerikiečiams tai, ką jie labiausiai mėgsta, būtent — "human touch". Prieš keletą metų viceprezidentas Nixon, kai jį politiniai priešai pakalfino finansinėmis suktybėmis rinkimų metu, kaltinimus atėmė per TV. Ekrane šalimais stovėjo graži žmona (tai jau gana daug!). Bet labiausia į sėkmę lėmė "human touch" elementas: Nixon ant kelių laikė savo šunytį, kuris lojo ir vizgino uodegute. Šunytis bylų laimėjo. Mikojanas kalbėjo gi apie savo motiną. O Amerikoje gera turėti gyvą motiną, ypač jei dar nesena. Liberace (Władziu) kiekvieno koncerto metu bėčiuodavo savo riebią ir išdabintą motiną, kol pagaliau abudu dėl pinigų susiginėjo. Bet suspėjo iki tol padaryti didelę fortuną. Mikojanas pasakė, kad jo motina jau turi 94 metus ir prieš išvažiuojant tarė: "Sūneli, grįžk ko greičiau!" Nežinia, ar sukinsyn (kalės sūnus) kada nors turėjo motiną, bet efektas buvo neabejojamas..."

3.

Dar vienas stalinistas kalba į... "minią ir partijos sąžinę", anot vieno tarybinio eilėrašėčio, arba "liaudies kalba" — į žmones, kurie iš rašto minta. Tai K. Korsakas. Jis, kalbėdamas "LTSR mokslų akademijos" vardu, staiga pajuto savyje politruką ir III rašytojų suvažiavimo dalyviams prabilo kaip tikras Kremliaus kurantas. Čia viena jo kalbos ištrauka:

"Kartu su tendencija rea-

bilituoti liėtuvių literatūros dekadentizmą, reiškiasi ir nekritiškas požiūris į buržuazinę historiografiją. Kai kurių mūsų literatūros mokslininkų ir kritikų, o taip pat literatūros dėstytojų ir studentų darbuose paskutiniuoju metu gana dažnai imama remtis buržuazinių laikų periodika. Cituojami, kaip autoritetingi šaltiniai, straipsniai, išspausdinti "Zidinyje", "Naujojoje Romuvoje", "Atheneume" ir kituose panašiuose buržuazinės, klerikalinės krypties žurnaluose. Nekritiškas naudojimas bei rėmimasis šia literatūra neretai priveda prie buržuazinių, idealistinių koncepcijų išibrovimo į tarybinį literatūros mokslą bei kritiką".

Įkvėpė oro nuo Volgos ir toliau tęsė šitaip:

"Mūsų studijuojančiam jaunimui yra prieinami buržuazijos valdymo laikų leidiniai dėl tam tikros jų pažintinės reikšmės. Tačiau mūsų jaunimas turi būti mokomas naudotis tais leidiniais sąmoningai, kritiškai, marksistinės ideologijos požiūriu, jis turi įgusti po buržuazinės ideologijos kevalu surasti racionalų faktinių žinių grūdą, žodžiu, privalo išmokti ta buržuazine literatūra naudotis kūrybiškai ir dalykiškai. Tuo tarpu praktikos faktai rodo, jog kartais mūsų studijuojančiam jaunimui dar neįdiegiamas toks kritiškas požiūris į buržuazinių laikų periodiką, o, priešingai, jos naudojimosi pagalba siekiama klaidingai nušviesti literatūrinį palikimą, atgaivinti nemoksliskas, buržuazinės pažiūras".

Ir t. t. ir t. t. Kaip "music box", kai koks partijos "bosas" įmeta kapeiką ar (Spalio "revoliucijos" sukakties proga) rublių...

4.

A. Venclova, J. Šimkus ir kt. Stalino "palikuonys", nelaimėje rašytojų suvažiavime, matyt, skverbiasi pro "aukštąsias" (partijos) duris. "Literatūros ir Meno" Nr. 7 randa grėsmus str. "Koks tavo septynmetis?" Str. nepasirašytas, vadinasi, redakcijos (dar tiksliau: "privalomas pasvarstyti")! Nepavyko rašytojų iškeldinimo (provincijon) projeklas, tai dabar (skaitykime):

(Tęsinys 2-me pusl.)

(tęsinys iš 1-mo pusl.)

“Literatūros ir meno kūrėjų darbo organizavimo ir jo kuo sėkmingesnio vykdymo klausimais labiau negu bet kada turi rūpintis rašytojų ir dailininkų, kompozitorių ir kitų kūrybinių sąjungų bei kolektyvų vadovybės. Organizuojamasis, nukreipiantis pradas, dalykiška ir draugiška pagalba irgi labiau negu bei kada gali čia suvaidinti reikšmingą vaidmenį”.

Str. sakoma, kad rašytojų kūrybinis darbas turi būti organizuojamas “pagal komunistinio darbo brigadų principą”. Skaitykime:

Kūrybinės organizacijos, kaip ir kiekvienas kitas kolektyvas, gali nustatyti savo narių kūrybinius pajėgumus, gali išvelgti visus “vidaus rėsus” ir, sutinkamai su gyvenimo iškeltais uždaviniais, reikiama linkme nukreipti ir paskirti kūrybos sričių ar žanrų vystymąsi ir paskirti kūrėjų kūrybinius ir tematinis išskojimus. Kažkokie kolektyvai paruošti ir aptarti rašytojų, dailininkų ar kompozitorių “asmeniniai septynmečio planai”, o drauge ir visos kūrybinės organizacijos septynmečio programos, kad ir “tarybiniam naudojimui” skirtos, bet turėtų būti”.

Tikrai, anot L. Girės, Vilniuje “pučia vėjas nuo Uralo”...

5.

Argus “Novoje Russkoje Slovo” skiltyse rašo:

“Kai Stalinas paklausė: “O kiek divizijų popiežius turi?” — reikėjo jam atsakyti: “Lygiai tiek pat, kiek jų turėjo Karolis Marksas”.

Beje, kai mirė Pius XII, Cocteau tarė: “Popiežius, kuris miršta, tai ambasadorius, kurį Dievas atšaukia iš diplomatinės tarnybos žemėje”.

Beje (Nr. 2), jau minėtame rusų emigrantų (monarchistų) laikraštyje kažkoks Osipov rašo:

JUSŲ NAUJA
D. & B. MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ
6600 SO. WESTERN AVE.
PROSPECT 8-8501
Kviečiame užėiti į naujai atidarytą lietuvišką krautuvę. Turime šviežios lietuviškos duonos, pyragų, sūrio ir kitų valgomųjų daiktų.
DOROTHY ir BERNARD BERGERIAI, savininkai.

JOIN SKYWATCH

CALL CIVIL DEFENSE

“Utopinis socializmas, tai baisus dalykas, bet dar baisnis yra mokslinis socializmas”.

6.

Sovietų ambasadorius D. Britanijai vieną (gražią?) dieną Coventry katedrai padovanavo... ikoną. Lenkas poetas Jan Rostworowski ta proga parašė eilėraštį, kurį čia laisvai (pažodžiui) išverčiu:

“Padarė Tave iš aukso, ir neklausk, kur gavo metalo, ne sta vieta yra baisi ir pasaulietiška. O pavadino Tavo pavėkslą: “Moteris su vaiku”.

Turėjai toli važiuoti — diversijai svetimame proletariate, o akrobate slogaus tropezo! O kriptonimu (slaptiems) šriftams skambėjo: “Marija ir Jėzus”.

Bet beišvažiuojant Tau “skučno” pasidarė po auksu, kai iš siuntinio atsivėrė pragermė. Ir beatsisveikindamas savo rusiškąją skurduomenę, paveikslas pravirko. Sutemo salėje, ir meistrams iš rankų iškrito plaktukai, o partiečių emė barzdos drebėti. Ir žnibždėjo: “Atsargiai... nelieskite... Hospodos!”

“Kai Tave įteiks miestui, pralaušk žvilgsniu marmurą ir kedrą, nulenk veidą į turtingas gatves; (žinia) kai katedros navą jau apleis Tavo (palydovas) žvalgybininkas.

Bet iki imsi verkti, sujau-dinta jų aštraus nežinojimo, paslėp kūdikėlių po drabužiu, nes išvydę Tavo ašaras dar tars: “drėgmė”.

Ak, ar ne ikonos vertės ir visos sovietinės spaudos kalbos apie okupuotosios Lietuvos meno paminklų — bažnyčių, pvz. Vilniaus katedros ir t. t. restauravimo darbus?!

7.

Bet geriau nusišypsokime su krykštujančiu pavasariu:

a) Britų finansų ministeris savo kalboje parlamente tarė:

“Yra 3 dalykai, paskui kuriuos neverta vyti. Tai autobusas, moteris ir rožių spalvos ūkinis planas. Reikia tokiu atveju šiek-tiek palaukti, ir pasirodys naujas (kitas) autobusas, nauja (kita) moteris, naujas (kitas) planas...”

b) Prancūzų rašytojas Francis Carco sykį provincijos knygynėlyje pastebėjo visas savo knygas gražiai vitrinov išrikiuotas. Įeina padėkoti. O senukas sako: “Knygomis verčiasi mano duktė. Greit grįš. Bet įspėju Tamstą, kad ji vitrinov išdėstę tik tas knygas, kurių niekas neperka”.

c) Paul - Emile Victor, kalbedamas New Yorke apie Grenlandiją, šitaip konkrečiai apibūdino aną salą:

“Ten yra tiek daug ledų, kad kiekvienas amerikietis drąsiai galėtų į savo stiklinę su whisky įsidėti gabaliuką ledo ir tai kartoti kas minutė per ištisa šimtą metų be pertraukos”.

J. Cicėnas

MAKSIM GORKIJ Perėjūnas

(tęsinys)

Tfu! koks kvailas palyginimas įlindo į galvą. Ir, ko gero, jis teisingas... bet dėl to, žinoma, nepasidaro išmintingesnis... Pono Balzako raštuose kažkur yra labai teisingai ir taikliai pasakyta: “Tai kvaila kaip faktas.” Kvaila? Na ir tegu! Taip, vadinasi, gyvenu aš Peterburge. Tai geras miestas, bet jis būtų dar dukart geresnis, pusę jo gyventojų nuskandinus šitoje biauorioje jūroje, kuri teliūšknoja šalia jo. Gyvenu ir atlieku įvairius darbus, kaip ir dera žmogui. Patikau vienai damai, ir ji įsitaisė mane išlaikytiniu... Ar jūs nesate buvęs moterų išlaikomas? Pabandykite, nes tai įdomu, — jūs tuo pat metu ir jūsų damos daiktas, ir jos valdovas. Jus nupirko kaip žaisliuką, bet su pirkėju žaidžiate jūs. Šis pirkėjas atsiduria jūsų rankose ir labai juokingoje padėtyje, — nes jūs visada galite tokį vaidmenį vaidinti, kaip batas, kuris nori būti skrybėle ir reikalauja, kad jį nešiotų ant galvos. Tai štai, gyvenu sau, gyvenu vienerius, dvejus, trejus metus — viskas gerai, tai yra linksma. Bet čia atsitiko viena operetinė istorija. Kartą užėjo pas mane vienas toks labai geras žmogus, bet besiverčias blogais darbais — politika, — už tai, beje, savo laiką ir buvo smarkiai prikirtas. Atėjo ir sako: “Gauk man pasą!” — “Kokį?” — “O va, sako, šitokį: mergina brunetė, kokių dvidešimties metų, vidutinio ūgio, visa kita — kaip paprastai.” — “Kam?” — “Matai, sako, yra tokia mergina, o reikia, kod jos nebūtų, tai aš ir noriu ją su svetimu pasu išleisti už vyro...” Ką gi? Linksma darbelis, o ma-

no dama kaip tik turėjo šiuos reikalavimus atitinkančių kambarinę... Aš paėmiau jos pasą ir atidaviau šitam šarlatanui. Gerai! Praeina daug laiko...

— Staiga — braukš! ateina du žandarai ir sako — malonėkite! Aš ir malonėjau. Kažkoks pražilęs ir didžiai žiaurus mane klausia: “Ar jūs, sako, gavote tokia ir tokia merginai pasą?” — “Taip, jūs malonybė, tik nežinau, ar tai merginai.” — “Kaip tai?” Mat, bičiulis ir iš tiesų buvo pamiršęs man pasakyti merginos pavardę. Piktasis žmogus manimi netiki. “Kaipgi jūs, sako, jos nepažįstate, jeigu davėte jai pasą?” — “Aš jai nedaviau...” — “Tai kam?” — “O štai kam...” — “Aha, sako, mat, kada jis įkliuvo! Dėkoju už pranešimą!” Ir tuoj įsakė suimti mano draugą, o mane kol kas uždaryti į jaukią vietelę. Maždaug po dviejų dienų suvedė mane su draugu akistaton. Jis, aišku, patvirtino mano žodžius... Klausia mane, kur norėčiau iš Piterio važiuoti? Aš sakau: “Ar negalima būtų į Carskoje Selo?” — “Ne, sako, toliau.” — “O į Rusą?” — “Dar toliau.” Susitarėme į Tulą. Į Tulą, tai į Tulą! “Jūs, sako, galite ir toliau važiuoti, jei norite, bet čia trejus metus nesirodykite. Jūsų dokumentus mes kol kas pasiliksimė atminimui, o jums — prašom kelionės liudijimas į Tulą. Paimkite ir per dvidešimt keturias valandas pasistenkite išgaruoti...” — “Na ką gi? — galvoju sau. — Viršininkų reikia klausyti, — kaipgi jų neklausysi?”

(Bus daugiau)

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CALumet 5-9833

“I should never have looked back ...”

When your eye wanders off the road, your car can follow it!
Remember when horses wore blinders to keep them from being distracted? Maybe drivers ought to wear them—to keep their eyes and their minds fixed on the road ahead. Maybe this would keep them from killing themselves or others because of simple inattention! Last year, nearly 37,000 died in traffic accidents. Many just drove off the road or into trees—because they weren't looking! So when you drive, look alive—and stay alive!

Where traffic laws are strictly enforced, deaths go DOWN!

Published in an effort to save lives, in cooperation with the National Safety Council and The Advertising Council.

MEDŽIOKLĖ ALIASKOJE

Ilgesnį laiką Aliaskoje gyvenęs ir jau pilnai aklimatizavęs Joe Cook aprašo savo išskyla, susijusią su rudųjų meškų medžjokle praeitą pavasarį balandžio mėnesio pabaigoje.

Per tris ilgas dienas siautė pūga ir senoji sniego danga vėl buvo nuklota dviejų pėdų storumo šviežaus švaraus balto sniego klodu. Oras vėl buvo tyras, ramus, švarus ir šaltas. Naktimis temperatūra tebekrito iki nulio.

Vieną tokią vėlybo balandžio pavakarę sėdėjau su dviem draugais iš apskritų rąstų pastatytoje gerai išildytoje sandarioje kabinoje, kur ant plytų krosnies kunkuliuvo didelė puodynė su Pinto pupų ir rūkytos kiaulienos koše, visą kambarį pripildydama apetitą sukeliančiais kvepiančiais garsais. Kabina buvo apie pusiaukelę tarp Anchorage ir Fairbanks arti geležinkelio bėgių.

Vakarienės virime dalyvavo visi trys. Čia nėra kelių, juo labiau užėigų nei restoranų, tad kiekvienas senbernis turi būti sau virėjas. Colio storumo briedžio "steiko" bryzai ir keptos bulvės papildė mūsų pupų košės vakarienę.

Kitą rytą anksti turėjome išvykti meškų medžjoti, tad pavakarieniavę septintą valandą vakaro jau sulindome į savo miegamuosius maišus pasilsėti ir išsimiegoti, kiaurą pavakarę praleidę besipakuodami ir besiruošdami kelionei pėsčiomis. Kai tenka išsirengti, atsiranda įvairiausių reikalų. Miegamasis maišas, šautuvai, kirviai, maisto atsargos, valgomieji įrankiai ir t. t. ir t. t., nors stengėmės viską taip susipakuoti, kad kuprinės būtų nesunkesnės, kaip 45 ar 50 svarų kiekvienam.

Iš miego, žinoma, nieko neišėjo. Pilnas mėnulis taip skaisčiai švietė, kad pro langelius lauke atrodė kaip diena, ir tolimų gyvenviečių šunes, gerkles plėšydami, per kiaurą naktį lodami ir staugdami, stengėsi vieni su kitais "susikalbėti". Taigi jau 2 valandą ryto išlindome iš maišų ir sočiai papusryčiavę, kuprines užsimetę, pro Talkeetna kaimelį nuėjome prie Susitna upės, kuri toje vietoje buvo dviejų mylių platumo.

Aušros vogeliams pasirodžius, pastebėjome vilkų pėdas: Brisdami Petro upelio vaga pasiekėme Petro kalno viršūnę, apie 3000 pėdų aukščio. Vėl nusileidę į gėlių daubą, pagaliau pasiekę aukštą lygumą ten radome pirmuosius meškų ženklus.

Mesėjome medžjoti ne kitokių, tik rudųjų, "ponų Rudžių" kaip čia jas vadina. Rudžiai praeitą rudenį prieš pradėdami žiemos sezono įmigti,

buvo pridarę kolonistams apščiai nuostolių ir "krūminiai pilotai" (tokie, kurie palaiko oro susisiekimą Aliaskoje, Yukone ir Kanados šiaurėje) sakėsi šiose vietose prieš keletą dienų pastebėję slampinėjant jau "išmiegojusius" meškas.

Cashereek upelio, kurs įteka į Kahilna upę, slėnis yra apie mylios platumo. Čia meškos buvo pastebėtos. Mano draugas Bill ėjo dešiniu

sparnu. Matas kairiuoju, o man teko pats užtvoros vidury. Sunkiai brisdami sniegu ir kemsynais greit vieni kitus pametėme iš akiračio. Matas pagaliau pasirodė apie 1000 pėdų atstu. Jis ėjo labai atsargiai, kone šliaužte šliaužte,

artėdamas prie krūmo. Jis vėl dingo, kai staiga pasigirdo aštrus šūvio aidas. Giliai slėnio apačioje pasigirdo niūrus kriokimas. Ir štai pamačiau rudą didelį daiktą, pasikeliantį ant dviejų kojų. Tai buvo milžinas Rudis, matyt,

Mato kulkos iš miego prikeltas. Meškos kairė koja kabavo palaida. Ją vatalodama, meška bandė pasiekti tankumynes. Nutaikęs pasivijau Rudį šūviu iš savo "Magnum 300", ir rudas milžinas sudribo sniege.

Meška galėjo sverti tarp 1,500 ir 1,600 svarų. Nulupome jos kailį, kuris svėrė 125 svarus. Jis buvo visiems trims nelengvas priedas, kurį nešdami kuprines, turėjome parvilkėti iki pirmosios kabinos.

Now! Bleach safely,
automatically in the

new
MAYTAG
AUTOMATIC
WASHER
with
BLEACH
DISPENSER

NO DILUTING...

Just add concentrated bleach... dispenser opening; bleach through separate container where it is automatically diluted at least four times before being introduced into the wash water. Eliminates pre-mixing forever.

PREVENTS DAMAGE TO FABRICS...

By providing automatic dilution and properly timed injection, Maytag prevents heavy concentrations of bleach from coming in contact with clothes. Gone forever are the holes in clothes, the weakened fibres, the uneven bleaching associated with strong liquid bleaches.

NO WAITING...

Maytag does the waiting for you. Properly diluted bleach remains in dispenser until washer has filled and washing action starts. Bleach is then added slowly over a four minute period to provide uniform effective bleaching action and to insure cleaner, brighter and whiter clothing. Only Maytag provides this automatic delay.

NO HALF-HEARTED DETERGENTS...

Modern detergents contain brightening agents which are destroyed by liquid bleach when bleach and detergent are added to wash water at the same time. By delaying the introduction of bleach until after the washing action has started, Maytag preserves the full effectiveness of your detergent and clothes come out sparkling clean, white, and color bright wash after wash.

and MAYTAG lint-filter agitator gives cleaner, lint-free washings

Maximum Lint Removal Positive Detergent Distribution Greater Washing Action

New full time filter is under water where all lint is, provides constant filtration. Lint is filtered out as water circulates through agitator. No pans or trays to get in the way.

Detergent dispenser in agitator prevents damage to fabrics from undissolved detergent. Simply add detergent; circulating water dissolves it completely before contact with clothes.

Wash water circulated through the Filter Agitator is forced out through channels in the bottom to amplify normal agitation. Loosens even deep down dirt in seconds.

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

(Tęsia iš 1-mo pusl.)

jiniai "sukvailinti", prieš kits kitą nukreipti, ir priespaudoj bei tamsoje laikyti.

Alkoholis "kanda" be išimties

Geriamasis etilinis alkoholis (pagal chemijos mokslo terminologiją) yra vienas iš vadinamųjų alifatinių alkoholių grupės organinių junginių [C₂H₅OH], pasigaminančio iš cukrinių medžiagų, cheminių fermentacijų procesų (rūgimo) eigoje. Vėliau bulvių ir javų pramonei išsiplėtus, alkoholio gamyba tapo ekonomiškesniausia iš šių produktų, kadangi čia yra aukštas procentas krakmolinių medžiagų, kurias yra lengva cheminiu būdu paversti į cukrų. Išdestiliuotas ir koncentruotas formos etilinis alkoholis yra bespalvis, skaidrus skystis, kuris savo specifinėmis savybėmis gali būti pavartojamas įvairiausiems tikslams. Daugelis vaistinių medžiagų yra lengvai jame ištartinami ir gali būti prezervuojama atitinkamais skiediniais. Įvairiuose alkoholiniuose gėrimuose, k. a. vyne, aluj ir kt., alkoholio yra atitinkamais kiekiais, tačiau pats fiziologinis veikimas taip pat daug priklauso ir nuo kitų viename ar kitame gėrime esančių cheminių junginių. Kaip ir kiekvienas net ir geriausias vaistas, jeigu panaudojama per didelį kiekį, netinkamu laiku, arba kada visiškai nebereikalinga (nebesiderina), taip ir alkoholis, bendrai paėmus, yra skaitomas gana aštriu nuodu, žalojančiai ir net užmušančiai veikiančiai į kūno audinių celės (ląstelės) bei pačius organus. Šiuo principu yra paremtas ir sterilizavimas operacijos įrankių ir t. t., kad užmuštų arba susilpnintų aplinkumoj besirandančius pavojingus ligų sukėlėjus. Betgi čia alkoholio žala yra ir tame, kad jis (alkoholis), didesniu kiekiu ar koncentracijoje, "kanda" be didelių išimčių ir "bakterijas" ir kūno audinių celės.

Fiziologinis kelias kūne

Kaip alkoholis veikia kūną? Patekęs į organizmą, alkoholis gana greitai pradeda skirstytis po visus kūno organus maždaug vienodomis proporcijomis. Oksidacijos procesų eigoje jaknos (kepenys) čia paprastai atlieka žymiausią darbą organizmo kraujo apvalyme nuo betkurių įimtų medžiagų. Šis vidutiniškai 3 svarus sveriantis masyvus organas, kuris yra sudarytas iš daugybės aukštai diferencijuotų mikroskopinių ląstelių, yra kaip puikiausias "sietas", perrūšiuojantis įvairiausias chemines medžiagas kraujuje, tekančiame iš virškinamojo trakto į kitas kūno dalis. Tačiau alkoholio tikrasis fiziologinis veikimas faktiškai priklauso nuo atskirų organų,

vienokiu ar kitokiu būdu, reagavimo. Smegenys čia yra pats pirmasis organas, nežūrint kai kurių palyginant neįžymių "barjerinių" kliūčių, k. a. "kraujo-smegenų barjero" (hemo-encephalic barrier) ir t. t., kur alkoholio įtaka yra tuč tuojau pastebima. Atskiros smegenų dalys, kurios kontroliuoja organizmo įvairias intelektualines bei kitas funkcijas, tampa palaipsniui "apmarinančiai" (apsvaiginančiai), arba iš dalies "erzinančiai" paveikiamos. To viso pasėkoje atskiri smegenų centrai su savo savitarpiniais ryšiais gali pradėti komplikuoju būdu "savaip" funkcionuoti, rodydami daugiau ar mažiau charakteringus "požymius". Alkoholio veikimas yra pastebimas kaip tik ir tuose smegenų taškuose, kuriuose glūdi, arba turi įtakos į tūlo žmogaus "nelaimingumo" jausmo, susigrauzimo, širdgėlos ir t. t. ir t. t., pajautimus. Taipgi nebelieka nepalietos ir tos vietos, kuriose randasi asmens savęs kontrolė ("varžtai"), kurie paprastai yra labiau išsivystę daugiau apsiskeičiusių bei išsilavinusių žmonių tarpe.

Pasiekus alkoholio kiekiui kraujuje bei smegenų audiniuose virš 0,1%, vidutiniškas asmuo jau pradeda darytis "narsus" ir jo visapusiškas apdairumas ir savęs kontrolė "blanksta". Kada alkoholio kiekis pakyla jau apie 0,2% jis jau pradeda svyrinėti ir rodyti įvairius kitus kūno balansavimo trūkumus. Dar didesnis alkoholio įėjimas veda palaipsniui prie vis didėjančių normalių fiziologinių funkcijų trūkumų, sąmonės praradimo ir galų gale net mirtino užsnuodijimo. Remiantis gausiais susisiekimo nelaimių statistiniais duomenimis bei laboratoriniais tyrimais, yra prieinama išvada, kad esant virš minėtam alkoholio kiekiui kraujuje bei smegenyse, tas daugumoj jau gali turėti tiek neigiamos įtakos į atskiro asmens normalias kūno funkcijas, kad automobilio vairavimas darosi per daug rizikingas ir pavojingas. Kadangi ši įtaka paprastai priklauso ir nuo daugelio kitų kūne esančių faktorių, kurių asmuo dažnai nebeįjunta, "nusprendimas" turėtų būti daromas prieš bepaliečiant stikliuką. Gi "igėres" asmuo, pasėkoje savo apdairumo jausmo praradimo, paprastai veržiasi į mašiną, ir, jeigu blaivesniųjų nebesulaikomas, pakeliui dažnai sutinka labai žiaurias pasekmes.

Sudėtingame alkoholio veikime į kūną daugelyj atvejų glūdi jo įtaka taipgi pakartotiniame geidime bei ieškojime. Jeigu rezervai turimos valios jėgos tai nebepajėgia atremti, pasekmės to viso jau gali pakrypti visiškai į neigiamą pusę. Be pašalinės pagalbos bei paramos, toks asmuo jau gali lengvai tapti chronišku alkoholiku. To viso priežastys ar

pasėkos tas jau pradeda atsispindėti įvairiausiai gyvenimo pasikeitimais, k. a. įtaka į tokio žmogaus asmeninį gyvenimą, užsiėmimą bei profesiją, šeimą, artimuosius, santykius su artimaisiais, palinkimą į įvairius nusikaltimus ir t. t. ir t. t., ir net savižudybę. Didmiesčių tamsiosios gatvės jau tampa dažnai prieglobsčiu šių taip rimtos pagalbos reikalingų nelaimingųjų.

Specifinis celių bei organų žalojimas

Kokiu būdu atskiri kūno organai gali būti sužalojami pasėkoje chroninio alkoholizmo, čia galima trumpai nušviesti neigiamą įtaką taip svarbiam organui — jaknoms. Dažnas ir pakartotinas nesaikus alkoholio įėjimas gali nuolatos "nuodyti" šio organo audinių gana jautrias ląsteles. Pažeistos tos ląstelės (celės), kai kurių cheminių medžiagų atsiradimu, gali pradėti stimuliuoti naujo t. v. fibrozinio audinio augimą arba dar beišlaikančių ląstelių tolimesnę degeneraciją, ko pasėkoje sužalotos celės jau nebegali tinkamai atlikti tų aukštai specializuotų fiziologinių - cheminių funkcijų. Jaknos gali tapti per ilgesnį laiką fibrozinio audinio išraižytos ("randuotos") kaip tik sąskaiton tų kūnui taip svarbių jaknų ląstelių. Pats organas pradeda trauktis, mažėti (atrofuoti), jo fiziologinė vertė menkėti. Antraeiliai kraujo apytakos sutrikimai, beje, stoka daug-

lio labai svarbių cheminių medžiagų, kurias komplikuoju procesų eigoje pagamina normalios jaknų ląstelės, pradeda atsiliepti į normalų funkcionavimą ir darbą kitų kūno organų, net ir kraują. Pastarieji taip pat pradeda susirgti, kas taipgi turi atgalinės neigiamos įtakos į jau sergančias jaknas, ir taip pat patenkame į taip vadinamą circulus viciosus (užburtą ratą), iš kurio beišeiti, ypatingai be tinkamos pagalbos, jau darosi beveik nebeįmanoma.

Be neretos alkoholio neigiamos - žalojančios įtakos virškinimo traktui, smegenims, nervams, širdžiai, inkstams ir kitiems organams, jau neminint tai pat jo (alkoholio) dažno vaidmens įsigalėjime ir bujojime kai kurių ligų, kaip antai tuberkuliozės, įvairių "persišaldymų" ir t. t., įtaka kai kurioms lytinėms celėms su jų paveldėjimo žymių nešėjais, yra taip pat gana vaizdžiai įrodoma. Paskutiniausiais laboratoriniais atradimais, panaudojant specialias sudėtingas cheminių medžiagų, ypatingai dažančių junginių, kombinuotas procedūras, be to, optinių aparatų

(Tęsinys 7-me psl.)

NAUJA MAISTO KRAUTUVĖ

VOSYLIOUS FOOD MART
2433 W. 69th St. Tel.: PR 6-2113
Parduoda šviežią ir rūkytą mėsą, skilandžius, namines rūkytas ir žalias dešras, importuotus delikatesus ir kitus maisto produktus. Krautuvė atdara nuo 7 iki 9 kasdien ir nuo 9 iki 1 val. sekmd.

Who Will Succeed Her?

It's Mrs. America Contest time and somewhere in the United States is an outstanding homemaker who will soon be enthroned as "The Nation's No. 1 Homemaker", succeeding lovely Helen Giesse, above, Mrs. America of 1959. From now through May 30, more than 50,000 homemakers from all 49 states will compete in local and state Mrs. America contests for the opportunity to become finalists in the national contest in Ft. Lauderdale, Florida June 11-23. To Mrs. America of 1960 will go numerous valuable prizes, among them all-expense paid vacations in Mexico, South America and Florida, and a complete RCA Whirlpool Mrs. America Kitchen. Here, Mrs. Giesse—a resident of Cleveland, Ohio—displays a combination washer-dryer, one of five gas appliances in the kitchen. Featured in the Mrs. America Home in Ft. Lauderdale, the Mrs. America Kitchen will be viewed by more than 3,000,000 Russians at the American National Exhibition in Moscow this summer.

A. KELMUTIS

Kartais ir fantazija pavirsta realybe

Šiais laikais daug kur pamatome, kad seniau pagarsėjusio prancūzų rašytojo Jules Verne fantazijos, kitaip sakant — visokios vaizduotės arba svaiciojimai, pavirto realybėmis, arba tikrenybėmis. Tais laikais, kada Jules Verne, lietuvių vadintas Žiulvernu, rašė savo fantastinius romanus, nebuvo nei radijo, nei telefonų, nei aeroplanų, nei gramofonų, nei televizijos, nei povandeninių laivų, nei leidžiamų į erdves visokių satelitų ir t. t. ir t. t., o vis dėlto Jules Verne savo romanuose apie panašius dalykus daug buvo prirašęs. Visai suprantama, kad tais senais laikais kokį nors pašlijusį į visokias fantazijas žmogų pavadindavo Jules Verne, nes žodis "fantastas" turėjo dar savo sinonimą, t. y. Jules Verne.

Mūsų laikais vadinamasai *Nautilus* po vandeniu buvo nuplaukęs prie šiaurės poliaus (ašigalio). Apie panašią povandeninio laivo kelionę rašė taip pat Jules Verne, tik su tuo skirtumu, kad tada jo romane buvo plaukiama prie pietinio poliaus. To povandeninio laivo kelionėje jūrininkai žingsniuodami jūros dugnu matydavo gana daug labai keistų augalų ir gyvūnų.

Tiesiog dabar nuostabu, kad J. Verne savo romane, kur aprašo kelionę į mėnulį, nurodė, jog toji kelionė buvo pradėta iš Amerikos Floridos. O juk 1958 metais iššautoji į mėnulį raketa buvo paleista taip pat iš Floridos. Dabar esąs Kalifornijoje didžiausias teleskopas turi penkis metrus diametre. O Jules Verne apie panašų teleskopą taip pat buvo užsiminęs ir turėjęs taip pat penkis metrus diametre. 1889 metais vienam Amerikos žurnale buvo įdėta J. Verne pasaka apie žmones, kurie savo būte žiūrėjo pasaulio įvykius televizijoje. Taigi dabar daug kas stebisi, kad tais senais laikais J. Verne aprašinėdavo tokius dalykus, kurie teatsirado paskutiniaisiais mūsų laikais. Savo raštų puslapiuose J. Verne, visai fantastuodamas, numatė ateitį. Taigi dabar mes faktiškai matome, kad daug tokių fantazijų pavirto tikrenybėmis. J. Verne parašė, rodos, šimtą knygų, ir didelis tų knygų skaičius yra žinomas visam pasaulyje, nes buvo išversta į įvairias kalbas.

Apie patį Jules Verne, palyginti, mažai kas žino. Jis gimė 1828 m. vasario 8 d. Prancūzijoje, Nantes mieste, kuris tais laikais ir dabar yra jūros uostas. Jojo tėvas, Pierre Verne, buvo advokatas, kurio svarbiausias pageidavimas buvo, kad ir jo sūnus pasirinktų tokią pat profesiją. Bet pats Jules nelinko į tai, taip pat ir jojo jaunesnysis brolis Paul. Jųjų motinos tėvai buvo turtingi ir turėjo keliolika jūros

prekybinių laivų. Jaunąjį Jules ir jo brolių vieną kartą pamėmė noras kur nors toliau nuplaukti jūromis. Tad jiedu vieną dieną slapta išbėgo iš namų ir pasislėpė viename laivelyje, kuris turėjo plaukti toliau. Bet paskutiniu momentu tėvui pasisekė juodu surasti ir parvesti namo pas verkiančią jų motiną. Jaunajam Jules tas motinos, susigrauzimas padarė labai daug įtakos ir jis pasizadėjo motinai niekad daugiau nekeliauti toli iš namų. Bet jojo tos ilgos kelionės buvo įvykdytos tik tuose fantastiniuose romanuose.

Pirmąjį savo kūrinių J. Verne pavadino "Penkios savaitės balione". Bet joks leidėjas nenorėjo tokios fantastinės knygos leisti. Pats J. Verne irgi supyko ir savo rankraštį įkišo į krosnį. Bet jo žmona greitai jį išgriebė iš krosnies ir nedavė jam sudegti. Ir tai atnešė gerus vaisius. 1862 metais atsirado kitas leidėjas, kuris tą romanėlį išspausdino. Ir buvo didžiausias pasisekimas. Buvo paprašytas J. Verne daugiau parašyti panašių knygų. Ir paskui jis kasmet parašydavo po du ir daugiau romanų. Mirė jis 1905 m. kovo 24 d. Ir po jo mirties dar buvo išleisti nauji romanai, kuriuos autorius prieš savo mirtį tik rankraščiuose turėjo.

J. Verne romanėlis "Kelionė į mėnulį" pirmiausia buvo atspausdinta prancūzų žurnale "Journal des Debats" 1865 metais, o 1870 m. buvo išleista atskira knyga. Kai žmonės buvo labai susidomėję tais pirmaisiais Jules Verne romanais, tada jau nebebuvo jokių kliūčių leisti visokiems kitokiems romanams. Ir greitai pasirodė J. Verne romanai tokiais pavadinimais: "Kapitono Haterio kelionės ir nuotykių", "Kelionė į žemės vidurį", "Dvidešimt tūkstančių mylių po jūros vandeniu", "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų", "Caro kurjeris Mikas Strogovas", "Nugalėtojas Roburas", "Kapitono Grantto vaikai", "Trijų rusų ir trijų anglų nuotykių" ir t. t. ir t. t.

Iš visų šitų romanų vis dėlto matyti, kad Jules Verne buvo drąsus mąstytojas ir turėjo planingą būdą tikslui siekti. Jis bendrai daug buvo skaitęs knygų apie technikos mokslą ir taip pat gerai buvo susipažinęs su pasaulio geografinėmis vietovėmis. Prieš rašydamas naują romaną J. Verne nužymėdavo vietą, iš kur susidarydavo visokių įvykių pradžia. Bendrai sakant, savo romanų svarbiausiais veikėjais J. Verne parinkdavo tris asmenis, būtent: visokių nuotykių mėgėją, arba avantiūristą, mokslininką ir humoristą.

J. Verne savo lakiose svajonėse kažkaip numatė ateities visą techninę evoliuciją. Da-

bartinė mūsų televizija jo romanuose taip pat buvo, taip sakant, išpranašauta. Kai 1889 metais J. Verne sumanė apie televiziją rašyti, tad, matyt, galvojo, jog tatau tegalės įvykti maždaug po tūkstančio metų, todėl ir savo romanui davė pavadinimą: "Amerikos žurnalisto dienoraštis 2889 metais". Faktiškai televizija atsirado daug anksčiau. Bet tada J. Verne televiziją pavadino kitaip, būtent *fonotelefolu*. Ir romano puslapiuose įdėdame paveikslė tas fonotelefoto aparatas turi beveik tokią pat išvaizdą kaip ir šių laikų televizijos aparatai; tik patys garsai buvo tada girdimi, kaip atvaizduota, ne iš paties aparato, kur judomi paveikslai buvo matomi, bet iš šalia pastatyto kito aparato su triūba, iš kurio buvo girdimi garsai. Romane "Kelionė į mėnulį per 28. dienas" vienas piešinys parodo, kaip tas erdvės laivukas išmetamas į viršų, ir jis labai panašus į mūsų laikų visus prietaisus, kurie išmeta į padanges satelitą. Kai kurie tų laikų kritikai, kurie 1870 metais buvo skaitę tą jo romaną, buvo pasakę, jog tokio romano autorius esąs pavaišęs žmogus. Reikiamus piešinius prie J. Verne romanų pritaikydavo dailininkai, kurie reikiamus eskizus įguldavo paskaitę iš rankraščio visus tuos nuotykius.

Vėlesniais laikais, jau po J. Verne mirties, kai kurie pagarsėję atradėjai arba mokslininkai pasisakydavo, kad jiems sukurti įvairias mašinas ar prietaisus daug padėjo J. Verne romanuose aprašytieji dalykai. Pavyzdžiui, prancūzų pagarsėjęs laivų inžinierius *Gustave Zedé* pasakė, kad J.

Verne romanas "Dvidešimt tūkstančių mylių jūroje po vandeniu" paskatinęs jį sukonstruoti povandeninį laivą. Aeroplanų konstruktorius *Bréguet* buvo pasakęs, kad savo polinkį aeronautikai suradęs J. Verne knygoje "Penkios savaitės balione" ir "Nugalėtojas Roburas". Ašigalių keliautojas *Charcot*, kuris žuvo 1936 m. prie šiaurės ašigalio, buvo pasakęs, jog jis buvo daug ko pasimokęs iš J. Verne romanų. Admirolas *Byrd*, kuris perlėkė pietų ašigalių, buvo taip pat pasakęs, kad visa tam svarbiausią akstiną gavęs iš J. Verne. Kiti žemės ašigalių tyrinėtojai taip pat buvo pasisakę, kad jie svarbiausias inspiracijas visa tam buvo įgiję iš J. Verne kūrinių.

Išėina, kad Jules Verne buvo numatęs, jog ateityje turės būti kino filmai, radijas, televizija, automobiliai, aeroplanai, helikopteriai, povandeniniai laivai, atominė energija, raketos, teleskopai, visoki telefonai ir t. t. ir t. t.

Nors Jules Verne romanai turėdavo gerą pasisekimą tarp žmonių, ir ypač jo romanus graibstydavo jaunimas, bet mokyklose mokytojai daug kur įspėdavo savo mokinius, kad J. Verne esąs per daug didelis fantastas. Atsimenu, man pačiam mokytojas buvo priminęs, kai aš iš mokyklinės bibliotekos buvau pasiėmęs J. Verne romaną "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų", jog jau pats knygos pavadinimas parodas didelę fantaziją, nes per 80 dienų aplėkti visą žemę neįmanoma, reikia tam išleisti bent dvigubai daugiau laiko. Nenuostabu dabar, kad šiais laikais Jules Verne romanai duoda impulsą sudaryti atitinkamiems kino filmams.

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS DARBAS

kritiškai stebi mūsų išeivijos, Lietuvos ir viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvią provincialią tradiciją DARBAS stato humanistines vertybes ir kūrybiškai šviežią žodį.

5410 SIXTH AVE.
Brooklyn 20, N. Y.

Ligi 1958 metų pabaigos iliustruotą trimėnesinį žurnalą DARBĄ galima užsisakyti sena kaina: \$2.00 metams, \$5.00 trejiems metams; studentams \$1.50 metams. Paskiras numeris 75 centai.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šilp ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimel išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

MŪSŲ ŽINGSNIAI

Leidžia Santara ir Samb! Sviesa Chicagoje.
Redaguoja: Rita Kavolienė
Medžiaga siūsti: 1938 S. 48th Ct., Cicero, Ill.

2 METAI

NR. 13 (42)

DISKUTUOTINA YRA SANTARA

DAIVA AUDENAITE

Tarp reikalavimų, kuriuos Santara stato savo nariams, svarbiausiais aš matau šiuos:

1. Darbo reikalavimas. Gaila, kad didesnė narių dalis nemaža to darbo palieka kitiems. Reikėtų auklėti ne tik *mokančius* savarankiškai dirbti, bet ir turinčius *įsipareigojimą* dirbti.

2. Savarankiško galvojimo, bet ir suderintos veiklos reikalavimas.

3. Kutūrinio auklėjimosi reikalavimas. Santara suteikia galimybių susipažinti su lietuvišiais ir nelietuvišiais muzikais, dailininkais, rašytojais.

Sutraukdama jauną, žalią, bet savarankumo siekiantį jaunimą, Santara yra savotiškas "maišymosi katilas", bet kartu brandina ir individualybę. Sutraukdama "visokių" rūšių studentus, Santara susikuria sau vidinių konfliktų, tarp kurių ypač paminėtinas humanitarų — inžinierių. Šis konfliktas kyla todėl, kad Santaroje daugiau nagrinėjamos kultūrinės problemos, kurios technikos gamtos mokslų studentams būna sunkokos.

Santara skelbiasi bendradarbiaujanti su kitomis studentų organizacijomis. Bet, kiek esu pasitęžusi New York'e, bendradarbiavimas yra ribotas. Kai sueina santariečiai su kitų organizacijų nariais, kažnai jaučiasi atvirumo stoka. Dėl to tačiau tiek pat kaltės priklauso kitų organizacijų nariams, kiek ir santariečiams.

Kiek suprantu, atrodo, kad Santara apleido ir liaudininkus, ir tautininkus, kuriuos ji norėjo "sujungti" į vieną politinę-idejinę organizaciją. Santara manė, kad šita organizacija turėtų politinėje veikloje apjungti liberalinę visuomenę. Manau: gerai, kad Santara nuslojo šia kryptimi veržtis. Kiek susigaudau, tai jai niekad nebūtų pavykę, nes liaudininkai ir tautininkai yra kitokių plunksnų paukščiai. Juk tautininkų autoritetinis principas negali būti suderintas su liaudininkų demokratišniu nusistatymu.

Matau Santarą, kaip nelabai gausią organizaciją, nes:

1. Joje susieina įvairių nuomonių žmonės,

2. ir niekas dogmatiškai nepasako, kaip galvoti, ką galvoti — reikia pačiam nariui susidaryti išvadas. Bet mūsų jaunimas mokyklose, moksleivių organizacijose ir namuose nėra pripratintas savarankiškai samprotuoti. Todėl

daug jaunų studentų ir bijo ateiti santariečių rampan. Jie bijosi neturėsia ramios prieglaudos "saugumo".

Santara turi gražius ir vertingus ideologinius principus: tautiškumas, humanizmas ir dvasinis savarankiškumas. Tačiau Santaros veikloje lyg ir atsisakoma *ideologinio auklėjimosi* ir daugiausia stengiamasi išauginti *veiklų* individų. Bet ar daug ko verti veiklūs individai, kurie nėra surišti aiškia ir tvirta ideologija? Kol mes studentai, tai mus riša mokslas ir kita, bet, baigę mokslus, kai turėsime eiti savais keliais, ar galėsime eiti be jokios bendros visuomeninės krypties?

Santara dabar ugdo liberalų *individa*, bet ar ji neturėtų ugdyti ir *visuomenišką*, socialų liberalą? Būdami vien liberaliais individais, mes save labai apribojam ir pasidarom iš dalies atsiskyrėliais.

Santara, man atrodo, neužtenkamai stengiasi susipažinti su lietuvių tautos visuomenine diferenciacija, t. y., su skirtingų idėjų politinėmis grupėmis. Atrodo, net, kad ji nori nuo visos šios politinės diferenciacijos atsiriboti.

Nežinau, ko mes bijom. Mums reikia rasti tvirtą atsparą mūsų tautos istorijoje. Turėdami tą atsparą, galėsime suvaidinti daug reikšmingesnę vaidmenį tiek Lietuvos ateiptyje, tiek lietuviškojoje veikloje užsieniuose.

ESTAFETĖ

Pasaulis visą laiką juda — pirmyn ar atgal, nesimišiu spręsti. Organizacijos, kurios dalyvauja kultūrinėje veikloje, yra kaip tie bėgikai estafetėje — neša ir perduoda lazdele, iki kas nors jos nepameta. Žvilgtelkim į visai neseniai studentijos tarpe paviršium išplaukusią mintį apie Lietuvos Kultūrą.

Norman Thomas, Amerikos socialistų partijos veteranas, prieš porą metų pareiškė, kad socialistai Amerikoje tapo neefektingi, kad jie neutralizavosi, kadangi jų prieš dvidešimt metų skelbtoji programa šiandien jau kitų pasisavinta ir įgyvendinta. Juos ištikęs negailingio laiko nešamas likimas. Amerikiečiai sociologai šį vyksmą vadina "neutralization by partial integration" (neutralizacija dalinio pasisavinimo būdu).

Šiandien socialistai yra praradę didžiąją dalį savo "popu-

liariosios" platformos. Aišku, iško filosofiniai principai, bet kas gi domisi filosofija Amerikoje? Arba net ir kitose pasaulio dalyse.

Skaitant S. Radvilos puikų straipsnį "Akademine prošvaistėse" ("Draugas" 1959 m. kovo 21 d.) apie "Studentus ir lietuvių kultūrą", pajutau, kad pirmasis estafetės etapas nubėgtas ir lazdele jau perduota. Kai ateitininkas kalba apie "dinaminę lietuviybę" ir "archaišką lietuviybę" ir pasiūlo jas Lietuvos Studentų Sąjungai recepto formoje, tai Santara yra praradusi vieną iš savo ankstyviausių kovos šūkių — "Gyvoji Lietuviybė".

Galų tik palinkėti niekam neišvirsti į "reakcionerišką lietuviybę", o Santarai, praradus šią "populiarią" vertybę, nepasiduoti neutralizacijai ir griebtis kitų, ne taip jau populiarių vertybių. Pavyzdžiui, kad ir logiško dinaminės lietuviybės tęsinio, išreikšto kitame neužmirštamame savo šūkyje — *Laisvo žmogaus kelis į lietuviškumą*.

Negi supanciotas žmogus gali būti dinaminis?

A. A. I.

IŠ VISŲ KRAŠTŲ

Į Lietuvos Studentų Sąjungos JAV centrinius organus kandidatuoja: Centro Valdybon — Jonas Bagdonas (Chicago), Anatolijus Butas (New Yorkas), Aleksandras Iljasevičius (Detroitas), Studentų Sąjungos New Yorko skyriaus pirm. Vladas Krivickas, Kęstutis Paulikas (Urbana), Regina Šaparaitė (Chicago) ir Liudas Šmulskytis (Urbana); Revizijos Komisijon — Daiva Audėnaitė, Domininkas Nargėlė ir Aldona Simutytė (visi trys iš New Yorko); Garbės Teisman — Gabrielius Gedvila (Chicago). Liet. Stud. S-gos Philadelphijos skyriaus pirm. Rimas Kalvaitis ir Stud. S-gos Clevelando skyriaus pirm. Česlovas Melsbakas.

Albino Elskaus dailės darbų parodą studentai santariečiai buvo surengę kovo 14—15 d. d. Bostone. Parodoje buvo išstatyti 24 dideli tapybos ir vitražo darbai bei keli reprodukcijų albumai, dauguma darbų nauji ir dar niekur nestatyti, keli net specialiai šiai parodai paruošti. Atidarymo, kurį pravedė Regina Leveckytė, metu dail. Elskus kalbėjo apie dailininko ir gamtos santykį, atskleidamas savąjį gamtos pregyvenimo ir jos tapybinio išreiškimo būdą. Kai kuriuos požiūrius dar per diskusijas paryškino dail. Viktoras Vizgirda. Į parodą atsilankė virš šimtinės žiurovų, turėjusių progos neblogai įsigilinti į Albino Elskaus originaliai suvoktus ("intelektualius, šaltus ir vyriškus", anot dr. J. Girniaus) uolų peizažus, kuriuose grynios ir švarios spalvos ryžtingai naudojamos sie-

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 4, 1959

kaimam, gana abstrakšiam, dailininko kūrybinį individualumą liudijančiam, įspūdiui perduoti. Parodos rengime daugiausiai darbuoski skyriaus nariai Regina Leveckytė, Vida Mališauskaitė ir Alfredas Jakniūnas. Rengėjai dėkingi Lietuvos Enciklopedijos leidei Juozui Kapociui už nemokamą katalogo išspausdinimą.

Santaros Garbės Narys Karolis Drunga, buvęs Vokietijos Lietuvos Bendruomenės pirmininku, emigruoja į Jungtines Amerikos Valstybes.

Santaros New Yorko skyriaus susirinkimas įvyko kovo 21 d. pas Daivą Audėnaitę. Pirmininkas Anatolijus Butas referavo veiklos planus, o Vladas Krivickas skaitė paskaitą tema "Lapas iš Lietuvos socialinės istorijos", kurioje plačiau nušvietė Lietuvos žemės ūkio reformą bei jos pasekas. Ilgokose diskusijose kai kuriuos klausimus įdomiai papildė p. Juozas Audėnas, buvęs žemės ūkio ministeris.

New Yorko Santaros penktajame numery minima Estijos nepriklausomybė, Danutė Stalkutė prisimena Oskarą Milašų jo mirties dvidešimtmečio progą, Jonas Bilėnas nagrinėja Valstybės ir Bažnyčios santykius vėliausių sen. Kennedy pareiškimų šviesoje, plačiai, humoristiškai ir su A. Butaitės karikatūromis apžvelgiamos studentiškos ir santariečių auktualijos. New Yorko santariečiai dėkoja Garbės Filisteriui Antanui Skėmai už paaukotus dešimt "Baltos drobulės" egzempliorius.

Balandžio 4—5 d. d. Philadelphijoje rengiamos Studentų Sąjungos studijų dienos. Philadelphijos studentų, o taip pat ir santariečių, skyriui vadovauja Rimas Kalvaitis.

Jei ne PETRAS ŠIRVOKAS, rašytojas Juozas Švaistas būtų negavęs tūkstantinės. PETRAS ŠIRVOKAS atidarė rašytojui duris į garbę ir prie pinigų. Tai logiškas dalykas.

Visiems vertėtų susipažinti su PETRU ŠIRVOKU, galinčiu daugeliui atidaryti duris į laimingą ir pasitenkinimo pilną savaitgalį. PETRĄ ŠIRVOKĄ gausite, jei kreipsitės į NAUJIENAS arba kitus knygų platinėjus. Paskutiniu metu Petru ŠIRVOKU susidomėjimas padidėjo. Įsigykite šią knygą, kol jos laida nepasibaigusi. Knyga turi 230 puslapių, o kaina tik \$2.00.

(Atkelta iš 4-to psl.)

pagalba, jau darosi įmanoma įžvelgti į alkoholio išsukiamus morfologinius - histologinius celių pakitimus. Nors šie darbai pareikalauja nepaprastai smulkmeniškų ir kruopštaus darbo, bet aukšto specializuoto patyrimo, pati svarbiausia tų darbų dalis jau pradeda atskleisti apčiuopiamus rezultatus koordinuojant specifinius mažutėlius mikroskopinius bei ultramikroskopinius pakitimus su įvairiais kūnų išsivystymo defektais. Gausūs statistiniai duomenys aptinkami alkoholikų tarpe, dar vis tebeliūdija apie sunkiai ignoruojamus faktus, stebint vaikų bei įpėdinių išsivystymus su taip neretai pasitaikančiu protiniu atbukimu ir negabumu mokslui. Nors čia nebeįmanoma paliesti visų detalių, tačiau pravartu vien tik paminėti kad ir vieną pačių paprasčiausių bandymėlių, kuris buvo prieš kurį laiką atliktas vieno žymaus šios srities prancūzų tyrinėtojo. Gvil-denant šią problemą, jam kilo pradžioj mintis planingai eksperimentaliu būdu alkoholio įtaką ant keletos rūšių šaltakraujų gyvių (varlių) beįrodyti, įlašinant labai mažą kiekį alkoholio į vandenį, kuriame tos varlės gyveno. Nors tiksliai alkoholimetriškai nustčius tame vandenyje radosi tik maždaug apie 0-1% alkoholio, tam tikri kūno išsivystymo trūkumai buožgalviukuose jau buvo po kurio laiko tuojau pastebimi. Gi gretimuose rezervuaruose kur alkoholio nebuvo, visos varlės išsivystė normalios. Tas vėliau buvo jau palaiptinai patvirtinama ir ant kitų stambesnių gyvulių, su labai komplikuotais aparatais bei metodais, ir galų gale derinant tą visa su smulkmeniškai stebimais faktais realiame žmonių gyvenime. Tai gi menki kvaili buožgalviukai, bet tiek daug pasitarnavo kaip naudingų objektų, įspėjantys nurodydami "klaidingus" kelius mums — išmintingiausiems tvariniams.

Gairės priekinė

Alkoholizmas yra nepaprastai plati ir komplikuo-ta problema, giliai susleidusi šaknis į žmogaus individualinį bei jo socialinį gyvenimą. Laisvas ir nevaržomas visuomenės apšvietimas ir supažindinimas su alkoholio daromomis žalomis, tuo būdu išūgdant atskiro piliečio individualų ir tvirtą jo paties apsisprendimą alkoholio pavartojimo atžvilgiu yra tobuliausias ir pastoviausias metodas sutinkant šiuos keblumus. Tolimesni tyrinėjimai psichologijos bei socialinių mokslų srityse pridūoda vis naujų vilčių paliečiant tą visa pačiuose pagrinduose. Eksperimentalinės medicinos progresas panaudojime kai kurių cheminių junginių, k. a.

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, APRIL 4, 1959

tolserolo, mefenezino, mepro-bamato derivatų, kai kurių harmoninių preparatų, kaip antai "T3" ir pan., temposilo ir kt., jau pradeda ir čia rodyti apčiuopiamus atsiekimus. *Gi kiekvieno idealaus medicinos, pedagogikos ir kitų profesijų narių šventa pareiga yra, ne tik nelaimės išitktuosius slaugyti ir gydyti, bet gal dar svarbiau, ypatingai tinkamu laiku ir įspėjant, to apšvietimo trokštančius pamokyti, kaip tų ligų bei nelaimių geriausiu būdu beišvengti ir apsisaugoti.* Visiems aktyviai ir atsiraičius rankoves vieningai dirbant, ypatingai kur yra jaučiamos gilios spragos, ir ši problema darysis pamažu įlaužiamą.

Zymesni lit. šaltiniai: Lietuvių Enciklopedija, Red. V. Biržiška, Boston, 1953; Alcohol, Science, Society, Quart. J. Stud. Alcoh., New Haven, 1945; L'alcoolisme et son role en pathologie interne, M. Roch, 1940; Die Tatsachen ueber den Alkohol, Hoppes, 1904; Alkogolizm i vnutrenie bolezni, V. A. Kononjačenko, Moskva, 1956; Fiziopatogenia de la "cruda", M. H. Shapiro, Mexico, 1952; Dati e considerazioni sui reperti necroscopici nell'alcolismo cronico, Barucci, Riv. pat. nerv. ment., 1956.

Nepunktualus šuo

Gerokai po šeštos vakaro skambina daktarui telefonu balsas ir prašosi priimamas. — Mano darbo valandos yra iki šešių, dabar uždaryta ir aš noriu poilsio, aiškinasi daktaras. — Reikia laikytis punktualumo!

— Aš tai žinau, bet ne aš kaltas, o tas šuo, kurs mane per vėlavai įkando, — atsiprašė pacientas.

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIENOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knyga LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lelio Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškasis žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šio išėjusių žodynų.

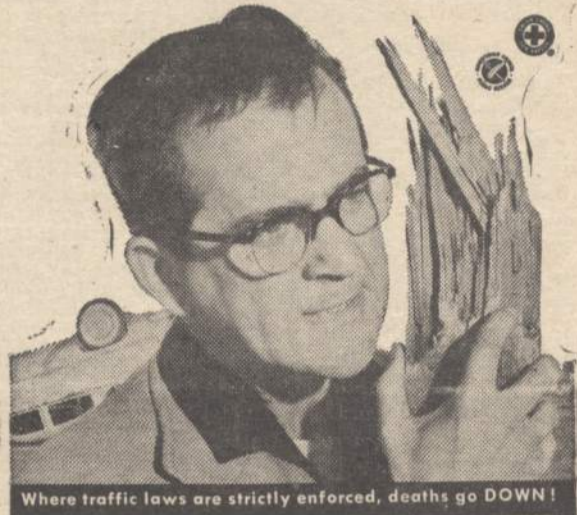
Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

"That lunatic made me mad!"

When temper starts to drive your car, you're heading for an accident! Sure, the jerk who cuts you off, or passes on the right, or rides your tail is maddening! But when your temper takes over from your judgment, you can do something foolish, or deadly! Last year, nearly 37,000 were killed on our roads—many by good drivers who simply lost their heads. Don't lose yours—it could cost you your life!

Published in an effort to save lives, in cooperation with the National Safety Council and The Advertising Council.

- Paruošia paprastas ir sudėtingas (nuosavybių savininkų) mokesčių blankas.
- Paruošia algų lapus • Atlieka knygvedybą.
- Sutvarko užsilikusias knygas.

PRANAS SALEMONAVIČIUS

504 West 33rd Street (netoli Normal Avenue)
Susitarimui tel.: Victory 2-3486

VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 10 val. vak., taip pat šeštad. ir sekmad. 20 metų patyrimas; žemos kainos.

LICENSED SALESMAN — padeda pirkti ir parduoti Real Estate.

Parūpina visokius draudimus — "insurance".

KONTRAKTORIUS**BE to, STATOME**

Neujus namus
Taisome senus
Virtuves
Maudynes
Stogus.
Elektrinis laidus
Centralinį šildymą ir Plumbing

Pleisteruoja, atlieka
Tuckpointing
Dailidės, medžio ir kitus namų taisymo darbus
Pre-Cast Stone
20 metų patyrimas
Žemos kainos

Virtuvės Grindis Nuvalome, Nuvaškuojame ir Nupaliuojame \$2.00
Vonios Sienas ir Lubas Numazgojame \$3.50

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Garbinga sukaktis

Šiais metais sukanka 400 metų nuo to laiko, kai Lietuvoje buvo atliktas pirmas Didžiojo Kunigaikščio didmedžių — puščių surašymas, pavadintas "Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos didmedžių ir žvėries takų revizija".

Šią reviziją atliko, karaliaus Zygmanto Augusto pavedamas, Mstibogovo seniūnas Gregorius Valavičius. Ji sudarė lyg ir įžanginį darbą į bendrą žemės ūkio Lietuvoje pertvarkymą, pavadintą valakų įstatymu. Ji sutapo su didžiausiu piniginių išteklių mobilizavimu ateities karui su rusais ir su žymiai padidėjusiu užsieniuose miško medžiagos poreikavimu ryšium su pakilusiu laivynų statyba.

Be šio svarbiausio tikslo, karaliui rūpėjo tiksliau pažinti savo miško valdas ir jose uždėti labiau racionalų ūkį. Todėl Valavičius, aprašinėdamas didmedes, žymėjo jų apytikrias ribas, dydžius (plotus), registravo stambių žvėrių apgyventas varas — ostupas, tikrino sargybą ir, kur jos nebuvo, statė iš naujo. Jis apžiūrino išnaikintas ir sunkiai saugomas mažesnes medes ir jas skyrė kolonizacijai. Bene didžiausias jo darbas buvo surinkti daug senų privilegijų ir kitų kraštų, įrodančių įžangų (vchody) teisę į kunigaikščio miškus.

Nevisas Valavičiaus darbas pasiekė mus. Dalis jo darbo yra žuvusi. Kiek laiko jis tikrai dirbo, — tiksliai nėra žinoma. Nežinome, kiek jis ir nuderbo. Vistik 1559 metais jis buvo įteikęs karaliui savo darbų apyskaitos dalį. Nors šis kūrinys nebuvo joks miško ūkio planas arba taisyklės ūkiui vesti, vistik jis turi žymios istorinės reikšmės. Lietuva buvo viena iš pirmųjų valstybių Europoje, kuri ėmėsi rimtai miškų ūkį tvarkyti.

Vilniuje 1867 metais rusų administracija išleido Valavičiaus darbo likusią dalį atskiru leidiniu. Šiuo metu vos du egzemplioriai yra randami ne bolševikų valdomame pasaulyje. Pati Revizija užima kiek daugiau 60 puslapių, kiti 320, — tai senos privilegijos ir kitoki įžangų teisėms įrodyti dokumentai. Šis privilegijų rinkinys turi didelės reikšmės visiems, kas studijuoja Lietuvos praeitį. Jis brangus kalbininkui, istorikui, miškininkui, medžioklės ūkininkui, geografui ir kitų gretimų šakų mokslininkams, ir prašyte prašosi antrosios laidos. R-ys

Napoleono plaukai atpigo

Worcester, Anglija. Vienas anglas, kurio vardas nepasakelbtas, pirkė iš aukciono Napoleono Bonaparto plaukų kuokštelę už \$280. Plaukai buvo vogčiomis nukirpti buvusiam prancūzų imperatoriui mirus ištrėnime šv. Elenos saloje 1821 m.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Trec. uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WA'brook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietu 1-3; vak. 7-8
Iktai antradieniais ir penktadieniais
Treciad. ir sekmad. ofisas uždarytas
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: R'epublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antrad. nuo 1-5. Treciad. ir Šeštadienį iktai susitarus.

PR 6-1795, rez.: Batavia, Ill., 4287M1

DR. JONAS G. BYLA

nervų-smegenų ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

Ofiso telef.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEVerly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Treciadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Treciadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2423 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vakaro.
Šeštad. nuo 12:30-2:30 val. popiet.
Treciad. ir kitu laiku tik susitarus.
Telef. ofiso: WA 5-2017
Res.: PR 8-4255

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 1-4 po pietų
ir 6-8 vakaro.
Treciad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. tel.: R'epublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
išskyrus treciadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telef.: GA 5-4800

Rezidencijos: GA 3-6630

Dr. Gražina-Irena KAGANIEC

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Šeštadieniais 2-5.
Treciad. ir kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro
Treciadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210

Jel neatsiliepia šaukiant KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirmad., antrad., ketv. nuo 6-9. Treciadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet.
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BIČIULIS.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11
val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Treciadieniais uždaryta.

DR. K. NASVYTIS

NERVŲ LIGOS
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
FRontier 6-0304 — RAndolph 6-1190
Rez. tel.: Elgin, Ill., OWens 5-0162
Konsultacija tik susitarus.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Treciadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

DR. M. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PROspect 6-1930

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896

Rezidencijos: WA'brook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šeštadieniais 2-6 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PROspect 8-1223 arba TR 3-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro,
antrad., treciad. ir penktad. 6-9 v. v.,
šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2458 WEST 71 STREET
Kampas 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBson 8-6195
Valandos kasdien nuo 2:00 v. p. p. iki
4:00 v. p. p. ir nuo 6:00 val. vak. iki
8:00 v. v. Treciad. ir šeštad. uždaryta.

C. Z. VEZELIS

DANTŲ GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo
6 iki 8. Treciadieniais uždaryta

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo val.: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8
val. vak. Šeštad. 1-4 val. po pietų.
Treciad. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. off.: FR 2-4841, 9 A.M.—5 P.M.

Tel. res.: AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:00

Dr. Justina ŽIRGULIS

Specialybė įvairios nervų ir proto
ligos—vaikų ir suaugusių.
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai, Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel.: PROspect 6-5084

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WA'brook 5-8063

STANKUS

Construction Co.

Atlieka statybos planavimo darbus
gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš
300 standartinių projektų.

Ofiso ir namų telefonas:

PROspect 8-2013

7403 So. Western Ave.

CHICAGO 36, ILL.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (treciadienį
uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. d.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trec. uždaryta. Penkt. ir šeštad. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras

MICHEL

Oprometristas-Orthoptistas

Gydo nusilpusius ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal
sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti
negirdintiems. Praktikuoja per 39
metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARds 7-6616

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuotumo,
skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau
trumparegystę ir toliaregystę. Priren-
giu teisingai akinius. Visuose atsitiki-
muose egzaminavimai daroma su elek-
tra, parodančia mažiausias klaidas.
Speciali atyda kreipiama į mokslo
vaikus.

VALANDOS:

Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Treciadienį ir sekmad. uždaryta.

4712 S. ASHLAND AVE.

YARds 7-1373

GRADINSKAS

NEMOKAMA

TAISYMO GARANTIJA

televizijoms pirktooms pas mus

Priimam senas • Duodam

išsimokėtinai.

J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.

FRontier 6-1998

Atdada kasdien. Sekmad. uždaryta.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU

(MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS

Perkraustymas saugus, greitas ir

tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituania Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Visi programai iš WOPA,

1490 kil. AM 102-7 FM

Kasdien: nuo pirmadienio iki

penktadienio 10-11 val. ryto

Šeštadieni ir sekmadieni

nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto

VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 S. MAPLEWOOD AVE.

Chicago 29, Illinois

Skelbkitės "N-nose"

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—SATURDAY, APRIL 4, 1959

APIE VIENĄ KNYGĄ

“Sudužusio Vaizdo” paskelbimo proga

1958 m. gimė nauja knyga, nauju vardu pasipuošusi. Tas vardas: “Sudužęs vaizdas” gražus ir prasmingas. Autorius — Balys Gražulis. Išleido Nidos Klubas. Knygoje tilpo trylika novelių, pasakojimų, kurie užpildė 248 psl. Turinyje: 1. Mirtis ateina; 2. Savanoriai; 3. Regėjimas; 4. Sapnas; 5. Ruduo; 6. Išdavimas; 7. Sudužęs vaizdas; 8. Skambutis; 9. Drugeliai; 10. Žmogus, kuris nematė savo kraujo; 11. Vienos nakties nuotykiš; 12. Pasimatymas bažnyčioje ir 13. Juodoji rožė.

Rašytojas Balys Gražulis savo jaunystėje pamėgo rašyti neilgas noveles, pasakojimus, apsakas... Jis kažkodėl iki šiol ir nebandė viešumoje reikštis stambesniu veikalu — romanu. Gal ir gerai?.. Jo novelės savo turiniu gyvenimiškos, patrauklios ir įdomios. Iš jo kūrybos veržte veržiasi nuoširdumas. Autorius kažkaip nejuociom atveria savo širdį skaitytojui ir tuo nuoširdumu jį pavilioja, sakyčiau, sužavi. Pradėjęs skaityti, negali nuo knygos pasitraukti. Iš to jau aišku, kad raš. B. Gražulis turi tikrą Dievo dovaną — talentą.

Sklaidant puslapius

Ypač artimas ir suprantamas turinys — novelių, pasakojimų bei apsakymų, kaip tik tiems, kurie tremties tragizmą patys išgyveno. Bet tenka pastebėti, jog visa šioje knygoje tilpusi kūryba nėra nuobodė; džiugu, kad autorius savo gyvenimo vaizdeliuose neįjaučiamas: veikėjai eina per gyvenimą patys — jie turi savo charakterius, ir blogus ir gerus, nes jie žmonės, be to, — lietuviai. Kas mane sugundė įsigilinti į šio kultūrinio naujagimio vertingumą? — Tik literatūrinė vertė.

1947 m. B. Gražulio paskelbtoji knyga “Brydė Rugiuose” irgi buvo literatūros kritikų paženklinta “gerai”, bet šioji, neabejoju, tiek savo įdomumu, intriga, tiek savo apgalvotu stiliumi — kontrastingu turiniu, literatūrine forma — davė staigų šuolį į beletristinio meno aukštybes. Atrodo, jog šioji, kukliu aparėliu, knyga neabejotinai literatūros kritikų bus įvertinta “labai gerai”.

Sakoma, kad žmogų pasitinkame pagal jo išviršinę išvaizdą, pagal aprangą, bet palydime jau pagal jo dvasinį stovį, pagal jo protą, kultūringumą ir išsilavinimą — mandagumą. Taip ir ši knyga iškart neimponuoja, bet, pradėjęs ją skaityti, — negali nuo jos atitrūkti, norisi būtinai baigti skaityti.

Autorius nepikrovė sunkiai ir nuobodžiai skaitomų gamtos vaizdų. Seniau tai buvo būtinybė... Jis, lyg dailininkas, trumpais teptuko pa-

braukimais duoda tikrų, gyvų žmonių, kenčiančių ir besidžiaugiančių žmonių išgyvenimus, vaizdus. Tik stabtelkime prie “Mirtis ateina”. Autorius aprašo vieną, trijų asmenų, lietuvių tremtinių šeimą. Vokietijoje. Artėja bolševikai. O Jazminų vienintelis sūnelis sunkiai serga plaučių uždegimu ir guli vokiečių ligoninėje. Reikia bėgti. Bet kaip? Argi myli tėvai gali palikti savo Mindaugėlį bolševikams? Jie apsisprendžia: — “Geriau jau palaikyti, negu žinoti vaiką būsiant vergu”. Jazminai, laike bolševikų artilerijos apšaudymo, vogte pavogia iš ligoninės savo Mindaugėlį ir bėga.

— Anei širdis nustojo trumpą valandėlę plakti. Bet greit atsigavusi, žodžio netaradama, ji šoko ruošti Mindaugėlio. Vaikas miegojo. Neatsibudo nė tada, kai jam uždėjo naują kompresą, neįjuto, kaip buvo įsuktas į pagalvius, neatsibudo nė pirišamas prie rogučių. (Buvo žiema).

— Lauke šėlo pūga. Sviplė ir kaukė vėjas, aplink miestelį sproginėjo sviediniai. Atrodė, kad blogosios žmogaus ir gamtos jėgos susijungė bėgliams užkirsti kelią. Bet drąsūs yra tie, kurie nuo mirties bėga. Nė sekundės nesuabejojo Jazminai. Nepagalvojo, kas laukia kelyje, kur važiuos — visos mintys kaupės į vieną tašką: *mirtis ateina*. Kupini energijos, pasiryžimo įveikti visas kliūtis ir mirtį, pasiėmė jie už rogučių virvutės, įsirezė — ir tvirtu, sparčiu žingsniu pradėjo kelią per ugnį į nežinią.

— Kurį laiką kelyje dar smėkščiojo du tamsūs šešėliai, tačiau netrukus jie dingo pūgos sukuryje.

B. Gražulio kūryboje apstu kontrastų, kurie kažkaip veikia skaitytoją, pašalina monotoniškos jausmą, įtraukia jį į savo fantazijos sukurius. Autoriui nesvetima ir mistikos nuotaika. Štai “Regėjime” jis pavaizduoja vėlinių vakarą. Pasakotojas bėgo vėlinių vakare, Vokietijoje, kažkokiam miestelyje, į kapines. Norėjo uždegti žvakutę, taip kaip Lietuvoje buvo daroma. Bet paklydo miške. Susižeidė koją. Pagaliau rezignavo: čia pat, miške, uždegti žvakutę... ir:

“Pasigirdo galinga, nežemiška melodija, giedama nematomo darnaus choro... Liūdna ir kartu džiugi giesmė iškilmingai skambėjo per visą mišką, pripildydama mane tokios palaimos, kurios negalima žodžiais išsakyti... Dabar žvakės šviesa siekė net aikštelės pakraščius ir, kiek tik akys užmatė, visur buvo žmonės, tiesią rankas į žvakę, į mane. Vyrai, moterys, vaikai, apsvilkę įvairiausiomis uniformomis, įvairiausiais drabužiais, vienmarškiniai, pliki — pripildė visą aikštelę ir orą...”

Bet... vyk liepsna užgeso, giesmė nutrūko, dingo minia”.

“Gal po poros savaičių netoliese buvo atrastas prancūzų belaisvių masinis kapas. Kai nuėjau su pažįstamais jo pažiūrėti, tai net sudrebėjau, lyg perpiltas karštu vandeniu. Ta pati aikštelė, tas pats akmuo, ant kurio sėdėjau ir net tada įžiūrėta karį atpažinau, su haki spalvos miline, karininko ženklais, atplėšta rankove ir skylė pakaušyje. O grįžęs radau vieno pažįstamo laišką pranešantį apie likusių Lietuvoje mūsų draugų žuviną”.

Tuo tarpu “Skambutis” jau kaip tikras feljetonas... B. G. meistriškai valdo plunksną ir neleidžia jai nukrypti į tuščius, neįdomius svaichiojimus. Pas jį viskas savo vietoje, kiekvienas žodis būtinai reikalingas, daug sykių apgalvotas, psichologiškai pateisinamas. Atrodo, kad autorius mėgsta literatūrinę preciziją, kruopštų duodamo vaizdelio, apsakymo, novelės, apipavidalinimą, kiekvieną sakinį, o gal net žodį (kaip Gustave Flaubert V. M.), apgalvodamas, rašo.

Autorius paliečia įvairius, mūsų gyvenimo ribose, laikotarpius. “Juodoje Rožėje” jis aptaria komunistų — bolševikų okupacinį Lietuvos laikotarpį. Intriga vystosi. Ir tik tremtyje išaiškėja viena paslaptis, kad Julė turėjo labai toli nuėjusį romaną su Petrausku... Galų gale, jau tremtyje, Julė savo vyrui, Jasiukonini, prisipažįsta viską, ką ji ilgai slėpė nuo jo. Jų gyvenimo ir meilės drama išvirsta tragedija: nors visi gyvi palieka. Bet Jasiukonį toji baisi tikrovė pritrunkia. Nors tiesos jis siekė, bet kai ją sužinojo — smūgis jį pritrunkė. Išsigando. Julė sirgo ligoninėje. Jasiukonis, netaręs su dieu, — išėjo. Jį ištinka auto katastrofa... O kada jis sugrįžta namo, sužino, kad jo mylimoji žmona pametė jį, išvažiudama su Bobėnu-Lapinskiu, kuris Lietuvoje Julę giliai mylėjo.

Įvairios situacijos taip mokiškai supintos, kad džiaugtis reikia, jog skaitytojas, gal ir nenorėdamas, atsiduria autoriaus sukurto gyvenimo, jo herojų, rate. Skaitytojas ir nervinasi ir jaudinasi, gal būl taip pat, kaip tai pergyveno pats kūrėjas: ir kenčia didžiame sielvarte. Širdis ir jausmas dažnai nugali protą...

Iš “Sapno” trykšta toks natūralus nuoširdumas, kad, skaitydami, mes imame tikėti, jog tas nuotykiš tikrai buvo, o gal ir su pačiu autoriumi (aišku čia tik skaitytojo spėliojimas)? Autorius, žmogus, o žmogui valia juk ir svetimą, gražią, moterį pabučiuoti... Traukiniu važiudamas Bitinas susipažįsta su jaunute este: o jis jau pagyvenęs vyras, ir barzdos jis nenusiskutęs... Jo apranga irgi nepuošni. Bet jaunutė estė,

tamsiame vagone, jį pabučiuavo, o jis ją... Atrodė, jog meilės liepsnos bus abu pagavusios. Bet... reikėjo skirtis. Gyvenimas juk turi savo dėsnius. “Staiga ji paleido jo ranką, tyvirtai apkabino ir visa jėga išbučiuavo. Kai Bitinas susigriebė, kas įvyko, jį jau lipo į vagoną. Jis norėjo vytis, bet jį užtrenkė duris nė neatsisukdamas. Jis pribėgo prie lango, bet jos nematė. Jis sušuko: — Aino! (estės vardas). Jos veidas nė viename lange nepasirodė”.

Grįžta Bitinas namo. „Mylimi veidai — žmonos ir vaikų — sužiūro į jį... O kai paėmė mažiausį ant rankų, net visai užmiršo, tik kažkoks sunkumas spaudė smilkinius”.

“Aš jau maniau, kad tave kas ištiko: tokį negražų sapną mačiau, — džiugiai plepėjo žmona.

Bitinas sudrebėjo ir net pyktelėjęs atsakė:

“Ir kokių tik nickų, žmogus, neprisisapnuoji!”

“Jis paėmė viena ranka jai už smakro ir švelniai pabučiuavo”.

Rašytojo B. Gražulio novelių rinkinys išsiskiria, savo turiningumu, kalbos taisyklingumu, iš daugelio pasirodžiusių knygų tarpo. Ji ir nepuošni, toji knyga, ir jos spaustuvinių apdorojimas pigus, bet, savaime aišku, tas viskas knygos vertės nemažina. Kūrinyje randame gyvenimą, pamatome gyvus kenčiančius ir besisielojančius žmones — lietuvius. II-rojo Pasaulinio karo liepsnose užtinkame “savanorius” lietuvius ir jų mirtis mus jaudina. Tiesa, ne kiekvienas skaitytojas vienodai tą knygą įvertins... Tačiau kiekvienam lietuviui neprošalį būtų ją perskaityti. Gera knyga ir kartu įdomi. Ir kaina jos kiekvienam prieinama: už įrištą 1.50 dol., gi minkštąis apdarais — vos 1 doleris.

Praturtinkime savo biblioteką B. Gražulio “Sudužusiu Vaizdu”.

CHICAGO SVARIAUSIAS IR
MODERNISKAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Siųskite siuntinius!

Siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus: naujus gatavus rūbus ir taip pat įvairias medžiagas, maistą, vaisius, akordeonus, siuvas ir mezgamas mašinas, laikrodžius ir kitus daiktus. Siuntinius galite patys čia vietoje sudaryti.

KAINOS PRIEINAMOS.

**A MERLIT
SUPPLIES CO.**

2221 W. CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL.

STASYS GRUBLIAUSKAS, Vedėjas.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

RAGINA KONGRESĄ PERŽIURĖTI MENO VERTYBIŲ ĮSTATYMĄ

Philadelphijos meno muziejaus prezidentas R. Sturgis Ingersoll, žymus meno kolekcionierius, pakėlė balsą prieš muitus, uždedamus ant bona fide meno. Naujai suorganizuotas National Committee to Liberalize Tariff Laws for Art imasi žygių. Komiteto tikslas yra raginti visuomenę siųsti laiškus savo kongresmanams ir remti muitų projektą (S. 948), kurį pasiūlė senatoriai Jacob Javits ir Paul Douglas, o (HR 2505) pasiūlė atstovas Frank Thompson.

Muito įstatymo tikslas yra leisti įgabenti be mokesčio bona fide kūrinius, kad juos būtų galima atskirti nuo komercinio, tariamai meno produkto, skirto pardavimui, atseit, kopijų bei reprodukcijų, už kurias mokamas muitas.

Muitinė turės spręsti, ar antikinis menas yra tikrai antikinis, kad nebūtų surogatas, o už suragatą tenka mokėti muitą. Be to, muitinės tarnautojams ir jos viršininkams bus galvosuko, kaip ir ligi šiol. Reikės spręsti: kas yra menas, o kas ne. Jiems teks susidurti su panašiais klausimais, kaip Platonui, Leibnicui ir kt. Dėdė Samas ligi šiol meno vertybes sprendė pagal 1916-1930 metų išleistą muitų įstatymą meno vertybėms apmokestinti ar jas leisti be mokesčio. Senasis įstatymas nebuvo numatęs moderniam menui klasifikacijos, nes buvo remtasi tik "antikiniu" menu. Modernųjį meną norima apmokestinti, darant kai kurias išimtis. Kolažas, abstraktizmas turys būti apdėtas mokesčiu, nes nėra gaminamas iš "tradicinių medžiagų". Dėdė Samas nepripažįsta abstraktinės skulptūros, kaip originalios kūrybos. Kodėl? Todėl, kad tenka laikytis Valstybės Išdoto potvarkio, išleisto 1916 m., kur yra pasakyta, jog skulptūroj turi būti "natūralios formos, ypač žmogaus". Pagal senesnę įstatymą, duplikatas nelaikomas menu. Afortas ir medžio raižinys, jeigu ranka spausdintas ir ribotu kiekiu, yra laikomas meno kūriniu. Litografijos, ne senesnės, kaip 20 metų ir spausdintos neribotu kiekiu, nelaikoma menu. Kodėl? Todėl, kad muito įstatymas leidžia tik ranka gamintus spausdinius įvežti be muito, su sąlyga neparduoti. Su skulptūra valdžia turi daugiau galvosūkio, nes ši problema sprendžiama pagal kūrinių senumą. Jeigu, pav. 100 metų senumo, tai gali eiti be muito. Skulptūros darbai lengvai gali būti duplikuojami ir importuojami kaip prekė.

Kongresui patiekti projektai yra remiami muziejų vadovybių ir Muitinės viršininkų. Tai

nebūtų visiškai naujas įstatymas, bet papildymas meno kokybei nustatyti. Muitinės turi atlikti nelengvą darbą siunčiant meno darbus iš užsienio. Jeigu tokie meno kūriniai siunčiami kultūriniais tikslais (parodomis) ir vėliau jie gražinami ten, iš kur atėjo, — muito nereikia mokėti. Bet yra išimčių, dėl ko tenka aiškintis ir sudarinėti sutartis su valdžia.

Artėja dail. Igno meno paroda

Jau buvo minėta, kad dail. Vytauto Igno meno paroda atidaroma Chicagoje Čiurlionio Galerijoje balandžio mėn. 25 d. Ši paroda bus įdomi ir laukiama, nes dail. Ignas čikagiečiams bus naujas žmogus, kuris išstato savo tapybos, grafikos ir kita medžiaga atliktus darbus. Dail. V. Ignas yra plačiai visuomenei gerai žinomas iš knygų iliustracijų ir dažnai pasirodant kolektyvinėse meno parodose.

Malonu, kad mūsų kolegos klevelandiečiai gražiai reiškiasi kultūriniame ir meno gyvenime.

Rekordinis lankytojų skaičius

Praėjusį sekmadienį Chicago Meno institute pasibaigė Paul Gauguino meno paroda, kuri tęsėsi pusantro mėnesio. Sekmadienį 1:00 val. po pietų buvo paskutinį kartą parodytas filmas iš Tahiti salų, kur dailininkas gyveno ir dirbo. Filmas buvo labai gerai paruoštas.

Velykų dieną muziejuje buvo didelė spūstis, nežiūrint to, kad parodos laikas buvo ilgas, vis dar norinčių pamatyti šio didelio menininko kūrinių, žmonės gausiai rinkosi. Tikrai dar nepatirta, kiek iš viso žmonių parodą aplankė, bet pritruko katalogo, kurio buvo atspausdinta, sako, 100,000 kopijų. Norintieji gauti katalogą, padavė užsakymus daspausdinimui, tikrai vietoje anksčiau buvusios \$1.50 kainos, teks sumokėti po \$1.75.

Gauguino paroda bus perkelta į Metropolitan muziejų New Yorke. Reikia tikėtis, kad ir ten susilauks gausaus lankytojų skaičiaus.

BUS NAUJA PARODA

Gegužės mėn. 13 d. Meno Institute (Art Institute) bus atidaryta Chicago ir jos apylinkių dailininkų meno paroda (62 iš eilės). Paroda tęsis ligi birželio 28 d.

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 4, 1959

VYTAUTAS KASIULIS

„Ateljer“

TRUMPAI IŠ MENO ISTORIJS

IV.

MYKOLAS ANGELAS IR MESSER BIAGO

Mykolas Angeles, 1475-1564 m. Gimė Castel Caprese, Italijoje. Popiežiaus Julijaus II iškviestas į Romą, 1508 m. pradėjo dekoruoti Siksto koplyčią, kurios lubas per 6 metus baigė niekieno nepadedamas. Plokščia centrinė bažnyčios lubų dalis turi 9 Senojo Testamento paveikslus. Trikampiuose yra 7 pranašai ir 5 sibilės. Arkose ir lunetose (tarp trikampių) seka Kristaus genealogija. Pranašai ir sibilės sėdi nišose, kaip Možė raumeningi ir galingi, rimtai žiūri iš aukštumos į maldininkus.

Trysdešimčiai metų po baigimo lubų tapybos, Mykolas Angelas pradėjo kitą monumentalų tapybos darbą — "Paskutinį Teismą". Baigė be pagalbininkų per 8 metus. Dramatinėje "Pask. Teismo" scenoje, žemai po dešinei, Mykolas Angelas nupiešė Messer Biago da Casena portretą, kuris uoliai kritikavo dailininką dėl jo kai kurių nuogų figūrų, pareikšdamas savo skonį popiežiui Povilui IV. Revanšui už kritiką, Mykolas Angelas pridėjo Messer Biago asilo ausis, patalpino pragare ir apie jo kūną apvyniojo gyvatę. Prikalbėtas popiežius dėl poros nuogų moterų figūrų, galvojo sunaikinti visą paveikslą. Pagaliau pasiūlė dailininkui nuogalius apdenkti drabužiais, bet šis atsisakė. O Messer Biago da Casena, ceremonijų meistras, nepaliovė skundesis pop. Povilui IV, kam, girdi, dailininkas patupdė tokį didelį žmogų pragaro dugne su eiliniaus nusidėjėliais. Jeigu kitaip negalima, tai nors jį vieną užteptų. Popiežiui atsibodo ceremonijų meistro skundas ir

jis sarkastiškai pasakė:

"Iš skaistyklos galėčiau tave išgelbėti, bet pragare aš neturiu galios."

Beveik per 400 metų didinga Mykolo Angelo tapyba, popiežiams besikeičiant, buvo baltinta, gadinta ir vėl valyta. Dabar nuo smilkalų ir dulkių suplaisiojusiose sienose ir ponas Biago vos matomas.

Brunelleschi, Filippo, 1377—1446 m., Florencija. Nė vienas ankstyvųjų meno meistrų tiek nepasitaravo moderniajam menui, kaip Brunelleschi. Jis yra vadinamas renesanso tėvu. Florencijoje yra jo vardo palocius - muziejus. Brunelleschi buvo architektas, kuris suprato antikinės statybos dvasią ir jis pritaikė geometriją architektūroje. Masaccio, sekdamas jo pavyzdžiu, pritaikė tapybą ir mozaiką architektūros stiliui.

Romoje jis studijavo senuosius klasikinius pastatus ir darė kelis remontus. Pritaikė ir pastatė didingajai Florencijos bažnyčiai bokštą, kaip tai padarė Mykolas Angelas Bramantes statytai šv. Petro bažnyčiai. kupolą. Jis taip pat pastatė San Lorenzo bažnyčią, Capella Pazzi, Santa Croce rūmus, Pitti palocių (muziejus), kurio struktūra vis tebėra didingos statybos pavyzdžiu.

Giuliano di Sangallo, 1443—1517 m., Antonio di, 1450?—1534 m. Giuliano brolis ir di Antonio, 1482—1546 m., sūnus; architektai ir medžio drožėjai. Paskutinis šių architektų buvo prie Bramantes statomos šv. Petro bažnyčios Romoje.

Jacopo Sansovino, Tatti, 1477—1570 m., architektas ir skulptorius. Jo "Bacchus" Uffizi muziejuje yra didelės vertybės kūriny. 40 metų gyveno Venecijoje. Pastatė keletą sybarių trobesių.

DĖL LIETUVIŠKOS KNYGOS

1. Nelengvas korespondento darbas

Mūsų laikraščiuose dažnai sutinkam šias žinias: toks tai mūsų politikas ar kultūrininkas turėjo pasitarimą su kitais veikėjais, ar atsilankė į tam tikrą įstaigą ir ten tarėsi svarbiais reikalais. Čia korespondentas kažką užminė, tačiau nieko nepasakė: liko primarginta vingiais tuščia vieta spaudoje. Faktas susitikimo ar durų pravėrimo nežadina minties.

Skaitytojui įdomu ir naudinga žinoti, kuriuos dalykus jie ten svarstė. Nes dažniausiai tie veikėjai yra mūsų veiksmų ar draugijų atstovai. Skaitytojas tada turėtų medžiagos pagalvoti ir su pažįstamų pasikalbėti. Matomai, korespondentai svarbesnes žinias slepia dėl to, kad sunku jas parašyti.

Arba vėl. Korespondentas rašo: tokiam tai mieste, tokis tai žmogus minėjime, susirinkime ar studijų dienoj skaitė paskaitą ar padarė pranešimą. Atrodo, nesuku buvo įrašyti apie ką, kuria tema buvo paskaita. Ypač jei sudomino kuri paskaitos vieta, tai korespondentas neturėjo susilaikyti nepasakęs, kas buvo svarbesnio toje paskaitoje. Jis privalėjo bent išvardinti porą ar daugiau ryškesnių paskaitos posmų (punktų, tvirtinimų).

Nemažai skaitoma paskaitų mūsų susirinkimuose. Bet iš spaudos atrodo, kad tų paskaitų tokia vertė menka, kad jos užsitarnavo suminėti tik tai, kas tokis ją skaitė. Savaiame suprantama, nėra įmanoma atpasakoti turinį paskaitos, kuri susideda iš neturiningų bendro pobūdžio posakių, šūkių, pagėidavimų arba kurioj mirga marga moksliški sveltimžodžiai. Antra, redakcijos neturi laikraštyje vietos plačiau atpasakotam paskaitos turiniui. Ypač jei paskaitoje nebuvo nieko konkretaus pasakyta.

Korespondentas turi atminti, kad už kiek netikslų atpasakojimą paskaitos ar pareiškimo jis gaus pylos, ar bus pareikalauta iš jo apyskaitos.

2. Ar visos Lietuvoje knygos blogos?

Neseniai korespondencijoj "Naujienuose" 1959 m. išvardinau eilę posmų, kuriuos V. Mariūnas pareiškė susirinkime Clevelande. Vienas jų buvo: reikalas steigti Tėvynės Bibliotekas pagal nutarimą Lietuvos Bendruomenės Centro Valdybos. Kad paaiškėtų skaitytojui tas sumanymas, įdėjau korespondencijon prelegento vieną iš nusakytų ten pagrindų bei priežasčių: "komunistų įsteigtuose knygynuose Lietuvoje nebūs galima palikti nė vienos knygos".

J. Cicėnas "Naujienuose" 1959

m. kovo 21 d. susidomėjo šiuo prelegento tvirtinimu ir rado jį klaidingu, sakydamas: luktelkime, gal kas iš ten buvusių kultūrininkų pareiškė viešą pasipiktinimą. Kaip korespondentas, atseit, žemiausias laipsnis kultūrininko, aš privalau pirmoj eilėje duoti atsakymą J. Cicėnui.

Trumpai ir tiesiai tariau savo nuomonę: ne visos komunistinės valdžios Lietuvoje išleistos knygos yra niekam vertos ir degintinos. Tenai yra išleista mūsų rašytojų literatūros kūrinių rinkiniai. Pav. Duonelaičio, Žemaitės, Maironio, B. Sruogos, P. Vaičiūčio, A. Strazdo, S. Čiurlionienės, M. Šikšnio-Šiauleniškio, Mykolaičio - Putino, A. Vienuolio ir kt. Yra vertimų grožinės literatūros iš klasikų lenkų, prancūzų, vokiečių, anglų ir kt. Yra nemažai padorios vaikams literatūros. Be to, yra vertingų kūrinių iš įvairių mokslo šakų: lietuvių kalbos, istorijos, proistorės, geografijos, tautosakos, gamtos mokslų. Čia išvardinu stambesnes Sovietų okupuotoj Lietuvoj išleistas knygas, kurias man teko pavartyti:

- 1) Lietuvių kalbos žodyno (didžiojo) viena knyga,
- 2) Lietuvių liaudies dainų rinktinę (B. Sruogos) 1949 m. 400 psl.,
- 3) Lietuvos istorijos šaltiniai, I tomas, apie 400 psl.
- 4) Literatūra ir kalba (vieną tomą),
- 5) Lietuvos paukščiai, 3-čia knyga, 1955 m. 370 psl.,
- 6) S. M. Slovačinskio giesmės 1646 m., fotokopinis leidinys, 556 psl.
- 7) Rėzos. Lietuvių liaudies dainos. Leidinys 1958 m. 414 psl.
- 8) M. K. Sarbievijus. Miškų žaidimas, Eilių rinkinys. Vertimas iš lotynų kalbos. 167 psl.

- 9) Bibliografijos leidiniai.
- 10) Iš lietuvių kultūros istorijos. 1958 m. 312 psl.,
- 11) Lietuvos TSR fizinė geografija,
- 12) Geografijos metraštis 1958 m. apie 400 psl.,
- 13) Sutartinės (daugiabalsės lietuvių liaudies dainos), (kai kurios su gaidomis) 1958 m. 753 psl.),
- 14) S. Stanevičiaus, Žemaičių dainos,
- 15) LTSR Akademijos mokslo darbai (kelias knygas),
- 16) LTSR istorija iki 1861 m. 448 psl. 1957 m. leidinys,
- 17) Lietuvos Valstiečiai 19 šimtmečiuje. 1957. 278 psl.

Paskutiniuose išvardintuose leidiniuose yra komunistinės minties vietų bei straipsnių, bet visumą pačmus, yra rimti mokslo darbai. Manau, mūsų lituanistai bei mokslo žmonės galėtų išvardinti dvigubai didesnį kiekį lietuviškai kultūrai vertų knygų. Neigti tas visas knygas vien dėl to, kad jų pratarinėje yra vienas kitas posakis komunistinės dvasios, būtų neišmintinga (ortodoksiška). Kokia antikomunistinė vyriausybė bebūtų išlaisvintoj Lietuvoj, ji nešalins suminėtu knygų iš Lietuvos knygynų. Būtų gera, jei Liet. B-nės Centro Valdybos skatintamos organizuoti Tėvynės Bibliotekos, pasistengtų įsigyti vieną kitą čionai mano išvardintą, okupuotoje Lietuvoje išleistą knygą. Tai paremtų lietuviybės išlaikymą išeivijoj.

Nelaikau nusikaltimu lietuvių išeivio patriotizmui ir kliūtimi kovai su okupantu skaitymą Lietuvoj išleistų kultūrinių knygų. Išgyvenusiems 1940-1941 m. bolševikmetį Lietuvoje, nėra mažiausio pavojaus palinkti Sovietų pusėn.

Pasipiktinimas

J. Cicėnas laukia pasipiktinimo V. Mariūno posakiais. Deja, aš neskubu piktintis tuo, kas vyksta be blogos valios ar

kada matau žmogų klystantį dėl neturėjimo žinių, bet siekiantį visuomenei gero.

Matyti, V. Mariūnas turėjo klaidingą vaizdą, kad komunistinės valdžios Lietuvoje visos be išimties išleistos knygos yra propagandinio, ideologinio, lietuvių kultūrą žalojančio turinio. Jis galėjo nieko nežinoti, kad iš viso yra tenai išleistos tokios knygos, kaip mano išvardintos.

Galimas dalykas, V. Mariūnas turėjo galvoje tuos knygynus, kurie Sovietų suorganizuoti kolchozuose, fabrikuose ar mažesniuose miesteliuose, kur, be dėstymo komunistinio katekizmo, soclenktyvių, vargu rasis šiek tiek bešališka, padoresnė knyga.

Jei žmogus nuoširdžiai laikosi savų įsitikinimų, nors jie būtų mūsų pozicijai klaidingi, tai nėra pagrindo mums piktintis jo išpažįstamu bei vykdomu tikėjimu.

Piktintis reikėtų kai kurių mūsų kultūrininkų kurstymu "nubausti mirtimi", sunaikinti čia išeivijoj išleistas lietuviškas visai nekomunistinio turinio knygas. Pav., 1) laikr. "Dirva" Nr. 85/1958 visiškai sužlugdo knygą "VLIKO grupių pranešimas"; redakcija sako: dalyviai pasitarimo dėl sudarymo politinių veiksmų vienybės ir visi, kas išleido aiškia knyga, to pasitarimo aprašymą, maža to, visi, kurie tą knygą skaito, tuščiai aikvoja jėgas, laiką bei lėšas. 2) Žurnalas "Laiškai Lietuviams" panašiai galabija A. Skėmos romaną "Balta Drobulė". 3) A. Alantas ir V. Kutkus nunarino negimusią, dar iš spaudos neišėjusią V. Landsbergio dramą "Penki stulpai turgaus aikštėje".

Liet. Bendruomenės Centro Valdyba, skelbdama kas mėnesinį knygų platinimo vėjų, ne-reagavo į vis drąsėjantį kurstymą patiems išeiviams naikinti jų sukurtus kūrinius.

Juozas Liūdžius

Disposable Paper Tents Cut Camping Costs

Two families are shown using the new paper camping equipment that is being introduced during April by Ford dealers across the nation. The equipment is designed so would-be campers can have a try at outdoor living for one-third the usual investment. All equipment pictured, including a paper sleeping bag, will retail for less than \$75—a cost low enough to permit disposing of it at the end of the season, eliminating the winter storage problem. The tent at right (\$19) sleeps two adults and two children, while the tent at left (\$13) sleeps two adults. The station wagon boot, which converts the rear of a station wagon into private camping quarters, will retail for \$7, and the para-wing in the center for \$25. Ford is introducing the equipment because of its interest in outdoor camping which has done much to spur the increase in station wagon sales. Ford sells more station wagons than any other make. After the April introduction, the equipment will be marketed by Corporate Research, Inc., of Ann Arbor, Michigan.

Kuraičio atsiminimai

Naujai pasirodžiusios knygos yra daugiau ar mažiau aptariamoms, recenzuojamos, pagiriamos ar visai išpeikiamos. Juo knyga įdomesnė, juo daugiau pasižyminti gvildinama problema ar meninė vertė, tuo labiau atkreipia skaitytojo dėmesį ir susilaukia įvairių nuomonių bei vertinimų. Jei vienam ji buvo puiki, kitam tik įdomi, tai trečiasis, pasigedęs poros kablelių, sukelia nemažą audrą. Tuo labiau, jeigu knygoje keliama įdėta buvo kiek neįprasta tam tikrai žmonių rūšiai ar nesiderinanti su nusistovėjusiais kasdieninio gyvenimo dėsniais.

Atsitinka blogiau su nauju leidiniu, kuris neiššaukė pakankamai dėmesio. Dėl paprasčiausios spaudos darbuotojo iniciatyvos stokos, gal neatidumo, o gal ir dėl ilgesnio uždelsimo, knyga nebuvo nei paminėta, nei išgirta, nei išvanta. Praėjus pro knygų lentynos sąrašą, naujais leidinys palaipsniui buvo atidėtas ir pagaliau visai apmirštas. Kai kurių leidyklų ir laikraščių skelbiamieji nupigintų knygų mėnesiai padeda skaitytojui patikrinti savo rinkinį ir pagal išgales įsigyti trūkstamus leidinius.

Neužtikus ar netekus skaičiuoti naujai pasirodžiusios knygos recenzijos, ar per kelis mėnesius ją primiršus, dažnas, domėdamasis išpardavimo sąrašu, nebeturi pakankamos nuovokos pasirinkti pagėdaujamo turinio knygas.

Einant iš to gal nebūtų visai tikslu vėl iš naujo perkrauti kiek anksčiau išleistas knygas, bet jeigu nebuvo apie kurią daugiau užsiminta, ar tik prabėgomis paminėta, kodėl iš naujo neprisiminti įdomių ir skaitytiną daiktą.

Šia proga kaip tik ir norėtu išskirti vieną anksčiau pasirodžiusią Dan Kuraičio atsiminimų knygą, apie kurią nebuvo plačiau pasisakyta. O ją perskaityti ir atkreipti platesnį dėmesį vis dėlto reikėtų, nes ten gyvai pavaizduota ankstyvesnių emigrantų kelionė į šį kontinentą.

Nežiūrint, kad Kuraitis keliavo prieš Pirmąjį Pasaulinį karą, o mes čia atsibastėme tik po Antrojo Pasaulinio karo, knygoje viskas gyvai aprašoma ir mums gerai pažįstama

su pereinamosiomis komisijomis, daktarų tikrinimais ir nuobodžiais laukimais Vokietijoje. Su teigimu, kad tie nemalonūs prisiminimai turėtų būti visai pamiršti, gal nevertėtų sutikti. Tas viskas kaip tik ir įdomu prisiminti paties, o prie progos paaiškinti ir vietiniams, kaip mes keliavome ir kodėl bėgom iš savo tėvynės. Prisiminus tuos visus vargus, savaime įsiprasmina pasiekta geresnio gyvenimo šalis, kurioje šalia materialų gėrybių žmonės gyvena be baimės ir persekiojimo grėsmės.

Iš knygos sužinome tik kiek skirtingą pačios tėvynės aplėdimą. Mes buvome prievarta vežami, ar patys bėgome nuo užslenkančio siaubo, kai tuo tarpu ano meto pabėgėliai patys stengėsi ištrūkti iš nepavydėtino vargo. Nors autorius atvejis turėjo kiek bendro ir su ano meto okupanto priverstina kariuomenės tarnybos prievole. Šiaip ar taip Kuraičio atveju turėjo būti savotiškas devyniolikos metų jaunuolio pasiryžimas aplėsti tėvynę, palikti artimuosius, pažįstamus ir keliauti kažkur į tolimą svetimą nežinią. Jeigu mes būtume buvę panašiose sąlygose, dažnas dar ir dabar nebesėdėtume namuose (ar Sibire) ir net nesvajotume atsidurti už devynių marių, nors į šalį ir auksu dabinta.

Skaitant knygą prisiminguose išskyla tie patys pergyvenimai keliaujant laivu, o pasiekus šį kraštą, tie patys kalbos nemokančio naujakurio pirmieji žingsniai.

„Atsiminimai“ gerai parašyti, lengvai skaitomi ir svarbiausia įdomiai dėstoma autoriaus mintis. Viskas atrodo taip paprasta, taip žinoma, bet knyga skaitoma su nemažu susidomėjimu. S. P.

Škotų juokai

Aberden mieste, Skotijoje, vieną gilią naktį kažkas paskambino daktarui telefonu. — Ponas daktare, prašome tuojau atvažiuoti, mano vaikas bežaisdamas pinigą prarijo! — šaukė motina per telefoną. — Bregint! — atsakė daktaras ir dar atsiklausė: — Ar vaikui gresia pavojus gyvybei?

— Ačiū Dievui ne, tėvo namie nėra, — patenkintai atsakė motina.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Deborah Kerr stengiasi patirti, kas darosi griežto rusų kariūninko (Yul Brynner), sulaikiusio ieškančių saugumo Austrijoje keliautojų būrį iš Budapešto, širdyje. Ši scena paimta iš „The Journey“, dramatiškos Vengrų sukilimo istorijos. Filmas šiuo metu rodomas B & K

Gateway, 5216 W. Lawrence Ave., B & K Congress, 2135 N. Milwaukee Ave. ir B & K Mercury, Harlem ir North Ave. kampas. Visuose trijuose kinuose rodomas taip pat antras filmas „Tikrosios atostogos“ su Tony Curtis ir Janet Leigh.

SENSACINGA APYSAKA APIE VENGRŲ SUKILIMĄ

Įtempimas ir intrigos drąsiausiame istorijoje sukilime prieš raudonus engėjus... kai iškankinta tauta kovoja su siau-

čiančiais užkariautojais! Jis—žiaurus rusų majoras Surovas, ji — švelni pabėgėlė!

Pasienio prožektoriai kelių minučių bėgyje suranda netekusius vilties pabėgėlius!

Du vyrai myli ją! Ką ji pasirink: galingą ar paslaptinį vyrą?

M-G-M PRESENTS

DEBORAH KERR · YUL BRYNNER

IN ANATOLE LITVAK'S PRODUCTION OF

THE JOURNEY

Spalvotas. — Nufilmuota Austrijoje visai arti Vengrijos sienos
Plus 2nd Feature - TONY CURTIS "Perfect Furlough"

NOW AT THESE 3 B. & K. THEATERS!

GATEWAY
FREE PARKING
5216 W. LAWRENCE

CONGRESS
2135 NORTH
MILWAUKEE

MERCURY
FREE PARKING
HARLEM & NORTH

MATINEES DAILY STARTING AT 1:30 P. M.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMĄ.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolių.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAL

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

**DABAR JUOS DAR
PADIDINOME**

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI
Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET

LAfayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ, prez.

E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.